

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Filozofski fakultet

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

SVEUČILIŠTE U RIJECI
FILOZOFSKI FAKULTET

Studijski program:
preddiplomski sveučilišni studij
Filozofija
(dvopredmetni)

Izvedbeni planovi
ljetni semestar akademske godine
2019./2020.

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Antička filozofija
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Filozofija</i> (dvopredmetni)
Semestar	II.
Akadska godina	2019./20.
Broj ECTS-a	6
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+30+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Ponedjeljkom predavanje: 18.15-19.45, uč. 106, seminari: A grupa utorkom 10.15-11.45, uč. 232; i B grupa petkom 10.15-11-45, uč. 106.
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	DA
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Ana Gavran Miloš
Kabinet	427
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Ponedjeljkom 14-15; utorkom 12-13.30
Telefon	051/265-640
e-mail	anag@ffri.hr
Suradnik na kolegiju	Tamara Crnko
Kabinet	F-427
Vrijeme za konzultacije	utorkom i petkom od 13-14 sati
Telefon	
e-mail	tcrnko1@gmail.com
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>Započinje se s uvodnim dijelom koji daje periodizaciju klasične grčke filozofije i objašnjava zašto se vrijedi njime pozabaviti. Studentima se također objašnjava način rada na kolegiju, koji bi bio otprilike slijedeći: da se najprije na predavanjima izloži gradivo a da zatim, na seminarima, studenti moraju sami obraditi to isto gradivo kroz izlaganja i međusobne diskusije. Osim toga, studenti u tom uvodnom dijelu još bivaju obaviješteni koje su im obaveze u okviru ovog kolegija, te o načinu na koji će biti ocijenjeni.</p> <p>Studenti će se prvo upoznati s tzv. predsokratovskom filozofijom. Problemi koji će se obrađivati odnose se na razumijevanje prirode, promjene i problema uzroka. Na taj način studenti mogu ne samo steći znanje o tome koja su bila prva filozofska učenja u Zapadnoj tradiciji nego i dobiti razloge zašto su bila takva kakva jesu. Time se izbjegava zamka u koju upadaju mnogi pristupi ovom razdoblju koji daju samo katalog različitih pozicija koje se zastupaju a da se ne razumije motivacija za njih, čime se ne samo filozofska misao ne razumije kako treba već se i guši motivacija za njeno slijeđenje.</p> <p>Nakon toga bavit ćemo se prvim važnim grčkim filozofom, Sokratom. Upoznat ćemo se s temeljnim stavovima sokratovske filozofije te naznačiti prijelaz i razliku od prethodnog, predsokratovskog razdoblja.</p> <p>Najopsežniji dio kolegija okrenut je najvažnijem filozofu Platonu. Razlog tome što se njemu posvećuje najviše pažnje jest taj da je Platon ostavio najveći opus pisanih radova koji su prikladni za nastavnu obradu zbog njihove jasnoće i zanimljivosti (iz tog je razloga naglasak na Aristotelu znatno manji). Plan je da se Platonova misao obradi problemski, tj. prikazom većine filozofskih područja kojima se bavio. Tako bi se započelo s njegovom epistemologijom, a nastavilo s etikom, filozofijom uma i metafizikom. Ključni njegov tekst na kojem bi se radilo jest, naravno, <i>Država</i>. Osim tog teksta, studenti će raditi i na dijelovima drugih ključnih dijaloga poput <i>Menona</i>, <i>Teeteta</i>, <i>Gorgije</i>.</p> <p>Posljednji sklop tema vezan je za drugog najznačajnijeg grčkog filozofa, Aristotela. Njega se ne obrađuje toliko opsežno kao Platona stoga što su njegovi tekstovi teži za razumijevanje, pa se pri odabiru tema vezanih uz njegovu radi kompromis: uzimaju se one koje su bile izuzetno povijesno utjecajne (njegova metafizika i epistemologija) iako su teške, te one koje su lakše shvatljive – poput njegove etike. Obradom ovih cjelina zaključuje se i ovaj kolegij u nadi da će studenti biti motivirani i dovoljno osposobljeni da sami nastave daljnje proučavanje antičke misli.</p>	

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Studenti će biti sposobni:

1. Opisati osnovna obilježja različitih perioda antičke filozofije
2. Objasniti i interpretirati osnovne filozofske postavke predsokratovskog razdoblja
3. Objasniti i interpretirati osnove Sokratove metode istraživanja
4. Objasniti i interpretirati osnove Sokratove etike
5. Objasniti i interpretirati osnove Platonove epistemologije i metafizike
6. Objasniti i interpretirati osnove Platonove etike
7. Objasniti i interpretirati osnove Aristotelove metafizike
8. Objasniti i interpretirati osnove Aristotelove etike
9. Kritički evaluirati i usporediti različite filozofske pozicije iz epistemologije, etike i metafizike kod Sokrata, Platona i Aristotela

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave + aktivnost na nastavi	1,75	
Seminarski rad	1	10
Kontinuirana provjera znanja 1	1	40
Kontinuirana provjera znanja 2	0,625	20
ZAVRŠNI ISPIT	1,625	30
UKUPNO	6	100

Opće napomene:**Varijanta 2 sa završnim ispitom**

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA**OBVEZNA LITERATURA****Obvezna literatura:**

- 1) Aristotel, *Nikomahova etika*, BIGZ, Beograd, 1980.
- 2) Aristotel, *Metafizika*, Medicinska naklada, Zagreb, 2001.
- 3) Platon, *Menon*, preveo i priredio F. Grgić, Zagreb, 1997.
- 4) Platon, *Država*, preveo M. Kuzmić, Zagreb, 2005. (i druga izdanja)
- 5) Platon, *Obrana Sokratova i Kriton*, BIGZ, Beograd, 1982.
- 6) Platon, *Eutifron*, Matica hrvatska, 1998.
- 7) Jednu od sljedećih povijesti filozofije:
Copleston, F. *Historija filozofije I*, BIGZ, Beograd, 1988.
Bazala, A. *Povijest filozofije I*, Globus, Zagreb, 1988.
Bošnjak, B. *Grčka filozofija*, Matica hrvatska, Zagreb, 1956.
Bošnjak, B. *Filozofija od Aristotela do renesanse*, Matica hrvatska, Zagreb, 1957.
Đurić, M.N. *Historija helenske etike*, Zavod za izdavanje udžbenika, Beograd, 1961

IZBORNA LITERATURA

Izborna literatura:

a) Grčki autori

- Aristotel, *Poetika*, Naklada Hrvatsko-Slavonske-Dalmatinske zemaljske vlade, Zagreb, 1912.
Aristotel, *Politika*, BIGZ, Beograd, 1975.
Aristotel, *Metafizika*, Fakultet političkih nauka/SNL, Zagreb, 1985.
Aristotel, *O duši/Nagovor na filozofiju*, Naprijed, Zagreb, 1987.
Aristotel, *Fizika*, Sveučilišna naklada Liber, Zagreb, 1987.
Aristotel, *O nebu*, Moderna, Beograd, 1989.
Aristotel, *Ustav atenski*, Jurici, Zagreb, 1948.
Diels, H. *Predsokratovci I-II*, Naprijed, Zagreb, 1983.
Diogen Laertije, *Životi i mišljenja istaknutih filozofa*, BIGZ, Beograd, 1979.
Epiktet, *Priručnik*, KruZak, Zagreb, 2006, str. 43-85 (21)
Epikur, *Osnovne misli. Poslanice Herodotu i Menekeju*, Kultura, Beograd, 1959.
Ksenofont, *Uspomene o Sokratu*, BIGZ, Beograd, 1980.
Ksenofont, *Hijeront ili o tiraninu*, u Strauss, L. *O tiraniji*, Grafički zavod Hrvatske, Zagreb, 1980, str. 7-23 (17)
Lukijan, *Svetonazori na dražbi*, KruZak, Zagreb, 2002.
Platon, *Parmenid*, BIGZ, Beograd, 1973.
Platon, *Zakoni*, Naprijed, Zagreb, 1974.
Platon, *Protagora/Sofist*, Naprijed, Zagreb, 1975.
Platon, *Pisma*, Rad, Beograd, 1978.
Platon, *Fileb/Teetet*, Naprijed, Zagreb, 1979.
Platon, *Ion/Gozba/Fedar*, BIGZ, Beograd, 1979.
Platon, *Timaj*, Mladost, Beograd, 1981.
Platon, *Fedon*, BIGZ, Beograd, 1982.
Platon, *Dijalozi*, Grafos, Beograd, 1982.
Platon, *Hipija manji*, Hrvatski studiji, Zagreb, 1997.
Platon, *Ion/Lahet/Meneksen*, Hrvatski studiji, Zagreb, 1998.
Plotin, *Eneade*, Književne novine, Beograd, 1984.
Sekt Empirik, *Obrisi pironizma*, KruZak, Zagreb, 2008.
Teofrast, *Metafizika*, KruZak, Zagreb, 2011.

b) Sekundarna literatura

- Bazala, A. „Mudrost grčkog naroda u priči i pjesmi“, u Hesiod, *Poslovi i dani*, Matica Hrvatska, Zagreb, 1970.
Barnes, J. *Aristotel*, KruZak, Zagreb, 1995.
Bošnjak, B. *Logos i dijalektika*, Naprijed, Zagreb, 1961.
Đurić, M.N. *Sofisti i njihov istorijski značaj*, Naučna knjiga, Beograd, 1955.
Đurić, M. *Ideja prirodnog prava kod grčkih sofista*, Savez udruženja pravnika Jugoslavije, Beograd, 1958.
Gregorić, P./Grgić, F. (ur.) *Aristotelova metafizika*, KruZak, Zagreb, 2003.
Gregorić, P./Grgić, F./Hudoletnjak-Grgić, M. *Helenistička filozofija: Epikurovci, Stoici, Skeptici*, KruZak, Zagreb, 2005.
Grgić, F. *Aristotel o nužnosti i slučaju*, KruZak, Zagreb, 1997.
Hudoletnjak-Grgić, M. *Znanje i mijena: Parmenidova dva nauka*, KruZak, Zagreb, 1996.
Kramer, H. *Platonovo utemeljenje metafizike*, Demetra, Zagreb, ???
Nedjeljković, D. *Stoicizam*, Beograd, 1971.
Ross, D. *Platonova teorija ideja*, KruZak, Zagreb, 1998.
Stupar, M. *Filozofija politike*, Institut za filozofiju i društvenu teoriju/Filip Višnjić, Beograd, 2010, str. 57-200 (144)

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

- Studenti mogu izostati maksimalno tri puta sa satova predavanja i tri puta sa seminara.
- Za više od tri izostanka studenti će dobiti dodatni seminar, a u slučaju neizvršavanja te obaveze, neće moći pristupiti završnom ispitu.
- U slučaju opravdanoga duljeg izostanka student se o nastavi može informirati e-mailom na: anag@ffri.hr
- Kašnjenje se tolerira do 10 minuta.

- Od studenata se očekuje odgovornost u izvršavanju obaveza, te da redovito čitaju literaturu predviđenu izvedbenim planom.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Web stranice fakulteta
Elektroničkom poštom
Oglasna ploča Odsjeka za filozofiju

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Nakon nastave i u vrijeme konzultacija
Elektroničkom poštom

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeni

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	23.6. i 6.7. u 12 sati
Jesenski izvanredni	4.9. i 11.9. u 12 sati

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA Izvođenja nastave (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
2.3 P	Uvodno predavanje – pregled nastavne građe i literature
3./6.3 S	Problem izučavanja antičke filozofije i njena periodizacija
9.3. P	Predsokratovska filozofija: priroda, promjena i uzroci
10./13.3. S	Predsokratovska filozofija: priroda, promjena i uzroci: izbor iz Diels, <i>Predsokratovci</i>
16.3. P	Sokrat i sokratovska metoda istraživanja
17./20.3. S	Sokrat i sokratovska metoda istraživanja: <i>Eutifron</i>
23.3.P	Osnove Sokratove etike
24./27.3.	Osnove Sokratove etike: <i>Obrana Sokratova</i>
30.3. P	Platon - uvod
31.3./3.4. S	Osnove Platonove epistemologije (znanje i istinito vjerovanje)
6.4. P	Osnove Platonove epistemologije (znanje i istinito vjerovanje): <i>Menon</i>
7/10.4. S	Osnove Platonove epistemologije (teorija ideja): <i>Država</i> , izbor
13.4. P	Praznik
14./17.4. S	Osnove Platonove epistemologije (teorija ideja): <i>Država</i> , izbor
20.4. P	Osnove Platonove etike
21./24.4. S	Osnove Platonove etike: <i>Država</i> , izbor
27.4. P	Osnove Platonove etike
28.4./1.5. S	Osnove Platonove etike: <i>Država</i> , izbor (Grupa B nema seminar zbog praznika)
4.5. P	Kolokvij 1
5./8.5. S	Aristotel - Uvod
11.5. P	Osnove Aristotelove metafizike
12./15.5. S	Osnove Aristotelove metafizike: <i>Metafizika</i> I.1-8

18.5. P	Osnove Aristotelove epistemologije
19./22.5. S	Osnove Aristotelove epistemologije: <i>Druga Analitika</i> , izbor
25.5. P	Osnove Aristotelove etike
26./29.5. S	Osnove Aristotelove etike: <i>Nikomahova etika</i> , izbor
1.6. P	Osnove Aristotelove etike
2./5.6. S	Osnove Aristotelove etike: <i>Nikomahova etika</i> , izbor
8.6. P	Zaključno predavanje
9./12.6.	Kolokvij 2

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Objasniti i interpretirati osnovne filozofske postavke predsokratovskog razdoblja	Presokratovska filozofija: Miletska škola, Elejska škola, Heraklit, Parmenid, Demokrit	- predavanje - rad na tekstu - rasprava - frontalni i individualni rad	- kolokvij - pismeni ispit
Objasniti i interpretirati osnove Sokratove metode istraživanja	Sokratova metoda istraživanja: induktivna metoda, neznanje kao ishodišna točka istraživanja; metoda pobijanja	- predavanje - rad na tekstu - rasprava - frontalni i individualni rad	- kolokvij - pismeni ispit
Objasniti i interpretirati osnove Sokratove etike	Sokratova etika: vrlina kao znanje; jedinstvo vrline; vrlina je nužna i dovoljna za sreću	- predavanje - rad na tekstu - rasprava - frontalni i individualni rad	- kolokvij - pismeni ispit
Objasniti i interpretirati osnove Platonove epistemologije i metafizike	Platonova epistemologija i metafizika: znanje kao istinito vjerovanje u <i>Menonu</i> ; odnos znanja i ideja; odnos znanja i istinitog vjerovanja; teorija ideja kao osnova Platonove epistemologije i metafizike	- predavanje - rad na tekstu - rasprava - frontalni i individualni rad	- kolokvij - pismeni ispit
Objasniti i interpretirati osnove Platonove etike	Platonova etika: etika vrline; definicija pravednosti; objašnjenje zašto je pravednost uvijek u osobnom interesu	- predavanje - rad na tekstu - rasprava - frontalni i individualni rad	- kolokvij - pismeni ispit
Objasniti i interpretirati osnove Aristotelove metafizike i	Aristotelova metafizika: što postoji; teorija o uzrocima; metafizika	- predavanje - rad na tekstu - rasprava - frontalni i individualni rad	- kolokvij - pismeni ispit

epistemologije	kao znanost o uzrocima i prva filozofija; obilježja metafizike. Aristotelova epistemologija: znanje; demonstracija; silogizam; iskustvena spoznaja; razumska spoznaja.		
Objasniti i interpretirati osnove Aristotelove etike	Aristotelova etika: sreća kao cilj života; hijerarhija svrha; funkcionalni argument i objašnjenje sreće za ljudska bića; definicija sreće; definicija vrlina; vrlina kao «zlatna sredina»; vrste vrlina	- predavanje - rad na tekstu - rasprava - frontalni i individualni rad	- kolokvij - pismeni ispit
Kritički evaluirati i usporediti različite filozofske pozicije iz epistemologije, etike i metafizike kod Sokrata, Platona i Aristotel	Sokratovo učenje o vrlini kao znanju; Platonova definicija pravednosti; Aristotel o sreći kao racionalnoj djelatnosti u skladu s vrlinom; Platonova teorija istinitog vjerovanja i znanja; Aristotelova teorija o uzrocima	- predavanje - rad na tekstu - rasprava - frontalni i individualni rad	- kolokvij - pismeni ispit

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Etika
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Filozofija</i> (dvo predmetni)
Semestar	II
Akadska godina	2019/20
Broj ECTS-a	6
Nastavno opterećenje (P+S+V)	60 + 0 + 0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Zgrada Filozofskoga fakulteta, Sveučilišna avenija 4; od 17,30-20,30 sati, uč. 106; nastava će se održavati prema satnici u opisu tema
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	ne
Nositelj kolegija	Prof.dr.sc. Elvio Baccarini
Kabinet	418
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Utorak 16-17.30, srijeda 16-17.30
Telefon	265641
e-mail	ebaccarini@ffri.hr
Suradnik na kolegiju	Doc. dr. sc. Nebojša Zelič
Kabinet	426
Vrijeme za konzultacije	Utorak i srijeda, 15 – 16.30
Telefon	265648
e-mail	nzelic@ffri.hr
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>Prvi segment sadržaja ponuditi će studentima (i s njima razrađivati) metaetičku problematiku, to jest filozofsku (epistemološku, ontološku, jezičko-filozofsku, logičku) raspravu o etici. Prikazati će se i raspravljati najvažniji smjerovi u toj domeni: kognitivizam (skup teorija koje tvrde da postoji govor o moralnim istinama, i to u obliku intuicionističkog i naturalističkog realizma - barem neka vjerovanja o moralu su istinita -, i antirealizma – ne postoji moralna stvarnost -, iako mi nastojimo o njoj govoriti) i antikognitivizam (skup teorija koje tvrde da moralni govor ni ne želi prikazati moralne istine, već izražavati subjektivna stanja, posebnu vrstu emocija, ili univerzalne preskripcije). Prioritet se, kao što je uočljivo, daje suvremenim raspravama, ali će se za svaki prikazani i raspravljani smjer ukazivati na vezu s klasicima iz povijesti filozofije (na primjer, veza između Platona, Reida i suvremenog intuicionizma, ili između Hume-a i suvremenog emotivizma; veza između aristotelovsko-tomističke tradicije i oblike suvremenog naturalističkog aristotelizma). U tom sklopu, nakon uvoda u kojem će se prikazati Kantov prijedlog u svojim temeljnim elementima, raspravljati će se o kantovskim modelima u suvremenim verzijama, to jest u onoj strogo racionalističkoj, po kojoj se do ispravnih moralnih stavova dolazi dedukcijom (npr. Hare, Gewirth), i u onoj konstruktivističkoj (npr. Rawls, Korsgaard). Nakon rasprave o ukazanim metaetičkim pozicijama, razrađuje se zaključak o raspravi između relativizma i univerzalizma. Kao posebna cjelina razmatrati će se odnos etike i psihologije, odnosno rasprava o motivacijskoj snazi moralnih stavova, te će se studentima predočiti, i s njima raspravljati, razlika između internalizma (pozicije po kojoj su moralni stavovi sami po sebi motivacijski) i eksternalizma (poziciji po kojoj moralni stavovi nisu sami po sebi motivacijski).</p> <p>Naredna je tematska cjelina posvećena prikazu i raspravi o moralnim teorijama: kantovske, odnosno deontološke teorije (u kojima dominiraju pojmovi dužnosti i prava, to jest temeljni etički pojmovi - pravo i dužnost -, koji nameću svoju važnost neovisno o preferencijama i nagonima pojedinaca, te iznad korisnosti); utilitarizam (skup teorija koje postavljaju korisnost – to jest maksimizaciju zadovoljstva, sreće, preferencija, itd. -, kao centralni pojam u moralu); etika vrlina (u kojima je temeljni kriterij afirmacija vrline, bilo da se za njih smatra da su vezane za ljudsku prirodu, ili da se tvrdi da ovise o pojedinim zajednicama) i pojam 'dobro'.</p> <p>Na kraju, studentima se nudi rasprava iz primijenjene etike. Obuhvaćene teme su: društvene nejednakosti i siromaštvo, etika okoliša, teme iz bioetike (pojam osobe koja ima prava ili moralnu vrijednost, pobačaj, liječnički potpomognuta oplodnja, primjena genetike, određenje smrti, eutanazija,</p>	

presađivanje dijelova ljudskog tijela, pravo na liječničku zaštitu), moralni problemi iz spolnosti i odnosa između spolova, jednakost i inverzna diskriminacija, prava životinja, poslovna etika, zločini i kažnjavanje, moral i politika, etika rata.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

- Nakon položenog ispita studenti će moći:
- razumjeti, analizirati i uspoređivati temeljne metodološke pristupe u filozofskoj raspravi o moralu (uz naglašavanje važnosti spoznaja iz drugih područja: teorija spoznaje, ontologija, filozofija jezika, logika) i razviti kritički stav o tome
 - razumjeti, analizirati i uspoređivati dominantne moralne teorije i sami pokušati ustanoviti koja od tih teorija najbolje može ponuditi kritičku podlogu za njihove početne moralne intuicije (odnosno, da ustanove trebaju li revidirati moralne intuicije nakon upoznavanja s moralnim filozofskim teorijama)
 - primijeniti teorijske postavke moralne filozofije u stvarne situacije

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	2	0
Kontinuirana provjera znanja 1	0,5	10
Kontinuirana provjera znanja 2	2,5	60
ZAVRŠNI ISPIT	1	30
UKUPNO	6	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Bracanović, T., Normativna etika, Institut za filozofiju, Zagreb, 2018.
2. Frankena, W.K., Etika, KruZak, Zagreb, 1998.

IZBORNA LITERATURA

1. M.P. Battin, R. Rhodes i A. Silvers (ur.), Physician-Assisted Suicide, London, Routledge, 1998.
2. J. Harris, Wonderwoman and Superman, Oxford, Oxford University Press, 1993.
3. R. Dworkin, Life's Dominion. An Argument about Abortion, Euthanasia, and Individual Freedom,

New York, Alfred A. Knopf, 1993
 4.J. Lindemann Nelson, H. Lindemann Nelson (ur.), Meaning and Medicine, London, Routledge, 1999, str. 121-210.
 5.M. Nussbaum, C. Sunstein (ur.), Clones and Clones. Facts and Fantasies about Human Cloning, New York, Norton and Company, 1998
 6.S. Prijić (ur.), Pobačaj. Za i protiv, Rijeka, HKD, 1995.
 7.J. Rachels, Created from Animals, Oxford, Oxford University Press, 1990.
 8.P. Singer et al. (ur.), Embryo Experimentation, Cambridge, Cambridge University Press, 1990
 9.P. Singer, Oslobođenje životinja, Zagreb, IBIS grafika, 1998

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Od studenata se očekuje redovno pohađanje nastave, aktivno sudjelovanje na nastavi i izvršavanje zadanih obveza. Studenti moraju prisustvovati na 70% sati.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Oglasnom pločom, mailom, mailom putem administratorica/administratora odsjeka

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Na nastavi, u terminima za konzultacije i (isključivo u vezi pitanja sadržaja predmeta) mailom

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeno

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

Nakon svakoga ispitnoga roka organizirati ću se upisivanje ocjena, na kojemu studenti i studentice nisu obvezni dolaziti, ali mogu doći radi obrazloženja ocjena. Obrazloženje ocjena se neće izvršavati na druge načine i u drugim terminima.

Ocjenjivanje se vrši sukladno s Pravilnikom o ocjenjivanju donesenim akademske godine 2008/2009.

Studenti pišu jedan kolokvij na kojem moraju riješiti 40% na preddiplomskom studiju da bi izašli na ispit. Također, imaju pravo na jedan ispravak kolokvija ukoliko su napisali ispod potrebnog broja bodova.

Kolokvij sadrži 60 bodova, a sastoji se od 30 pitanja.

Aktivnost na nastavi uključuje prisustvo na nastavi i sudjelovanje u raspravi uz pitanja pojašnjavanja (maksimalno 4 boda), sudjelovanje u raspravi uz originalni kreativni doprinos (maksimalno 5-8 bodova) i sudjelovanje u raspravi uz originalni posebno kreativni doprinos (9-10).

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	18.6. i 9.7.
Jesenski izvanredni	10.9. i 11.9.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEMA
04.03.	Uvod u odnos etike i dobrobiti. Subjektivne i objektivne dobrobiti.
11.03.	Hedonistička teorija dobrobiti
18.03.	Teorija ispunjenja želja
25.03.	Teorija objektivnih listi
01.04.	Perfekcionizam
08.04.	Kritika i prvenstvo ispravnog nad dobrim
15.4.	Temeljni pojmovi i metaetičke teorije

22.4.	Etičke normativne teorije 1
29.4.	Etičke normativne teorije 2
6.5.	Moralna epistemologija
6.5.	Moralna epistemologija
20.5.	Etika biounapređenja
27.5.	Biounapređenje i društvena pravednost

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Interpretirati te kategorizirati i razlikovati temeljne pojmove i teorijske dvojbe u filozofskoj raspravi o etici	Metaetika, moralna epistemologija, etika biounapređeja, etika i psihijatrija	- predavanja - diskusije	-kolokviji sudjelovanje u raspravi - završni pismeni i usmeni ispit
Kreativno upotrebljavati stečene spoznaje, samostalnom interpretacijom novih srodnih tematika	- isto kao i gore navedeno + nove teme na koje studenti naiđu tijekom samostalnog proučavanja etičkih pitanja	- predavanja - diskusije	-kolokviji sudjelovanje u raspravi - završni pismeni i usmeni ispit
Povezati rasprave uže vezane za filozofsko etičke teme i spoznaje iz drugih područja	-jednako kao i gore navedeno	- predavanja - diskusije	-kolokviji sudjelovanje u raspravi - završni pismeni i usmeni ispit
Demonstrirati svoje već navedene vještine u sklopu rasprava o aktualnim pitanjima u suvremenom svijetu	- Jednako kao i gore navedeno.	- predavanja - diskusije	-kolokviji sudjelovanje u raspravi - završni pismeni i usmeni ispit

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Filozofsko istraživanje i pisanje		
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Filozofija</i> (dvpredmetni)		
Semestar	II.		
Akadska godina	2019.-2020.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15 + 15 + 0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Predavanje: Luca Malatesti, srijedom 8.15 - 9.00., 106. Seminar A: Vito Balorda, petkom 9.15 – 10.00, uč. 201/202 Seminar B: Mia Biturajac, petkom 14.15 - 15.00, uč. 201/202		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	Izv. prof. dr.sc. Luca Malatesti		
	Kabinet	422	
	Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Ponedjeljkom 10:00-11:00 i utorkom 10:00-11:00. 422	
	Telefon	(051) 265 650	
	e-mail	lmalatesti@ffri.hr	
Suradnik na kolegiju	Mia Biturajac, mag. educ. phil. et philol. angl.		
	Kabinet	423	
	Vrijeme za konzultacije	Utorak: 12.00 -14.00; Četvrtak: 12.00-14.00	
	Telefon	/	
	e-mail	mbiturajac@ffri.hr	
Suradnik na kolegiju	Vito Balorda, mag. educ. phil. et hist.		
	Kabinet	427	
	Vrijeme za konzultacije	Utorkom: 10,30 – 12, 00; Srijedom: 10,30 – 12,00.	
	Telefon	051/265-794	
	e-mail	vbalorda1@ffri.hr	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Cilj kolegija je osposobiti studente za kritičko čitanje filozofskih tekstova i pisanje koherentnih, jasnih, konciznih, uvjerljivih te argumentiranih radova. Kolegij je strukturiran s ciljem da pomogne studentima u različitim koracima planiranja i pisanja filozofskih radova. Rad koji će studenti morati izraditi temeljit će se na temama koje se obrađuju na kolegiju Uvod u filozofiju.			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Studenti će moći:			
Filozofsko čitanje			
1. primijeniti alate neformalne logike za otkrivanje, analizu i ekspoziciju argumenata prilikom rješavanja filozofskih problema.			
2. ocijeniti valjanost (dovode li premise logički do zaključka) i pouzdanost argumenata (u slučaju da je argument valjan, jesu li njihove premise istinite).			
Filozofsko pisanje			
3. objasniti funkciju i ulogu paragrafa u sklopu cjelovitog rada.			
4. primijeniti akademske konvencije za citiranje, parafraziranje, referiranje, pisanje bibliografije i izbjegavanje plagiranja.			
5. napisati rad koji ima sljedeću strukturu: uvod, opisni dio, argumentacijski dio i zaključak.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1		

Kontinuirana provjera znanja 1	0,5	30
Kontinuirana provjera znanja 2	0,5	40
ZAVRŠNI ISPIT	1	30
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnog zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnom ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Malatesti, L., Gavran Miloš, A. i Čeč, F. 2015. *Filozofsko pisanje bez filozofiranja*. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci. (verzija ažuriranja 2020 na Merlin)
2. Prijic-Samaržija, S. i Gavran Miloš, A. 2011. *Antička i novovjekovna epistemologija*. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk.
3. Berčić, B. 2012. *Filozofija*. Svezak drugi. Zagreb: Ibis Grafika.
4. Nagel, T. 2002. *Što sve to uopće znači?* Zagreb: KruZak.

IZBORNA LITERATURA

1. Baggini, J. 2003. *The Philosopher's Toolkit: A Compendium of Philosophical Concepts and Methods*. Blackwell Publishers.
2. Martinich, A. P. 1996. *Philosophical Writing*. Third Edition. Oxford: Blackwell. (Većina sadržaja)
3. Vaughn, L.. 2006 *Writing Philosophy: A Student's Guide to Writing Philosophical Essays*. Oxford University Press, New York and Oxford.
4. *Daily nous*: kako se pišu filozofski tekstovi <http://dailynous.com/2019/01/15/write-philosophy-paper-online-guides/>

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Od studenata se očekuje redovno pohađanje nastave, aktivno sudjelovanje na nastavi i izvršavanje zadanih obveza. Studenti moraju prisustvovati na 70% sati.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Elektronička pošta.
Studenti moraju koristiti i redovito provjeravati službenu fakultetsku studentsku e-mail adresu.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Elektronička pošta.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeni

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Plagijat

- Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima.

Ispit (kolokvij) (1 i 2) i popravni ispit (1 i 2)

- Ispit i popravni ispiti (1 i 2) su pismeni i traju 45min te se pišu na seminarima.
- Popravni ispiti održat će se jedan tjedan nakon ispita na seminarima.
- Studenti koji nisu pristupili ispitu (1 ili 2) iz opravdanih razloga (bolesti i sl.) i oni koji nisu položili ispit prvi puta mogu pristupiti popravnom ispitu.

- **N.B.** Na popravnom ispitu (2) mogu pristupiti i oni studenti koji žele veći broj bodova/višu ocjenu za ispit (2).

ZAVRŠNI ISPIT

- Završni pismeni ispit traje 90min.

E-kolegij na Merlin

- Studenti su dužni upisati e-kolegij koji je dostupan na mrežnim stranicama „Merlin“.
- Studenti u profilu Merlin trebaju koristiti svoju studentsku e-mail adresu koja im je dodijeljena u AAI sustavu.
- E-kolegij će sadržavati bilješke, ocjene, i forum.

ISPITNI ROKOVI

Ljetni	1. 17.6.2020. 14h 2. 8.7.2020. 14h
Jesenski izvanredni	1. 2.9.2020. 14h 2. 11.9.2020. 14h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
4.03.2020.	Uvod. Filozofski problemi i filozofska metodologija
11.03.2020.	Filozofska istraživanja: izvori i popis literature
18.03.2020.	Filozofsko čitanje: identifikacija problema, teorija i argumenata I
25.03.2020.	Filozofsko čitanje: identifikacija problema, teorija i argumenata II
1.04.2020.	Filozofsko čitanje: parafraziranje
8.04.2020.	Filozofsko čitanje i pisanje: temeljno formuliranje argumenta - Ispit 1
15.04.2020.	Formuliranje argumenta - Popravni ispit 1
22.04.2020.	Struktura filozofskog rada
29.04.2020.	Struktura paragrafa
6.05.2020.	Stil: tečnost, jednostavnost, jasnoća i strogost
13.05.2020.	Radionica - Ocjenjivanje radova - Ispit 2
20.05.2020.	Radionica - Priprema radova - Popravni ispit 2
27.05.2020.	Testiranje filozofskih vještina
03.06.2020.	Ponavljanje, priprema za završni ispit
10.06.2020.	Simpoziji

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
1. primijeniti alate neformalne logike za otkrivanje, analizu i ekspoziciju argumenata prilikom rješavanja filozofskih problema 2. ocijeniti valjanost (dovode li premise logički do zaključka) i pouzdanost argumenata (u slučaju da je argument valjan, jesu li njihove premise istinite).	Filozofsko čitanje: identifikacija problema, teorija argumenta Filozofsko čitanje: formuliranje i parafraziranje argumenta. Filozofsko čitanje i pisanje: temeljno formuliranje argumenta	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanje • Rad na tekstu • individualni rad 	<ul style="list-style-type: none"> • Pismeni ispit 1 • Pismeni ispit 2 • ZAVRŠNI ISPIT
napisati rad koji ima	Stil: tečnost,	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanje 	

<p>sljedeću strukturu: uvod, opisni dio, argumentacijski dio i zaključak.</p>	<p>jednostavnost, jasnoća i strogost</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rad na tekstu • Individualni rad • Grupni rad u nastavi 	
<p>objasniti funkciju i ulogu paragrafa u sklopu cjelovitog rada.</p>	<p>Struktura filozofskog rada i struktura paragrafa</p>		
<p>primijeniti akademske konvencije za citiranje, parafraziranje, referiranje, pisanje bibliografije i izbjegavanje plagiranja.</p>	<p>Filozofsko čitanje i pisanje: temeljno formuliranje argumenta, parafraziranje, citiranje i bibliografija</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Predavanje • Rad na tekstu • Individualni rad • Grupni rad 	

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Moderna filozofija od Descartesa do Kanta
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Filozofija</i> (dvo predmetni)
Semestar	IV.
Akadska godina	2019/2020
Broj ECTS-a	6
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+30+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Predavanja: ponedjeljak, 16:15 – 18:00, 401 Seminari grupa A: četvrtak, 8:15 – 10:00, 401 Seminari grupa B: petak, 8:15 – 10:00, 401
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Snježana Prijić Samaržija
Kabinet	F-417
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Ponedjeljak, 18,00 – 19,00 Četvrtak 10,00 – 11,00
Telefon	265-644
e-mail	prijic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	Doc. dr. sc. Iris Vidmar Jovanović
Kabinet	F – 425
Vrijeme za konzultacije	Četvrtkom, 10,00-11,00 Petkom, 10,00-11,00
Telefon	265-639
e-mail	ividmar@ffri.hr
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Izvori znanja i spoznajne sposobnosti (od Descartesa do Kanta): urođeno i stečeno znanje; opazajna i razumska spoznaja - oprečnost empirističke i racionalističke tradicije; pozicije reprezentacionalizma i fenomenalizma (ideje, impresije); apriorne ideje, aksiomi misli kao univerzalne i samoočevodne istine. 2. Objektivnost spoznaje (Locke, Berkeley, Hume i Reid): primarna i sekundarna svojstva kao objektivna i subjektivna svojstva; objektivnost dispozicijskih svojstava; epistemološki realizam i anti-realizam; jaz između znanstvene i zdravorazumske slike svijeta; Humeov skepticizam i naturalizam. 3. Descartesova metodička skepsa i zli demon: potraga za arhimedovskom točkom - fundacionalistička teorija opravdanja; <i>Cogito, ergo sum</i> i samoizvjesnost svijesti – teorija privilegiranog pristupa; svijest kao izvor znanja, intuicija, kriteriji istine; interogativni ili negativni skepticizam: argument snova, vizualnih iluzija i zli demon. 4. Pitanje metode (Bacon, Hume, Descartes, Spinoza, Wolff): induktivna i deduktivna metoda; teorija idola; problem indukcije; praktična i jasna pravila; uzor matematičke metode; status matematike i logike u odnosu na prirodne znanosti. 5. Epistemologija svjedočanstva (Locke, Hume i Reid): socijalna epistemologija; prenošenje poruka kao izvor znanja; Hume o čudima; redukcionizam i anti-redukcionizam; apriorno opravdanje povjerenja kao nužne pretpostavke funkcioniranja razuma i izbjegavanja univerzalnog skepticizma; opravdanje povjerenja oslanjanjem (redukcijom) na opažanje i generalizaciju iz opažanja. 6. Supstancija (Descartes, Spinoza, Leibniz, Locke, Hume i Berkeley): pojam supstancije, stvorena i nestvorena, konačna i beskonačna supstancija; materijalna i duhova supstancija; atributi i modusi supstancije; monizam, dualizam, pluralizam; monadologija i dinamizam; odnos uma i tijela; Descartesov interakcionizam i Spinozin dokaz o nemogućnosti interakcije; Leibnizova prestabilirana harmonija; Berkeleyjevo pobijanje materijalizma; ontološki realizam i antirealizam. 	

7. **Pitanje mogućnosti metafizike** (Leibniz, Locke i Hume): nužne i kontingentne istine; istine razuma i činjenične istine; načelo proturječnosti i načelo dovoljnog razloga, kauzalnost; determinizam i sloboda volje.
8. **Dokazi božje opstojnosti** (Descartes, Spinoza, Pascal, Leibniz, Hume, Berkeley): Ontološki dokaz ; Pascalova oklada; teodiceja i argument iz zla u svijetu; Humeova kritika argumenta iz čuda i teleološkog argumenta; Berkeleyev dokaz božje opstojnosti
9. **Društveni ugovor** (Hobbes, Locke, Rousseau): pojam društvenog ugovora; racionalni egoizam i društveni ugovor kao *modus vivendi*; prirodna i pozitivna prava; apsolutna monarhija i liberalna demokracija; pojmovi slobode, ljudskih prava, trodiobe vlasti, opće volje, privatnog vlasništva, prava na nasilno svrgavanje vlasti i dr.
10. **Tolerancija** (Locke i Spinoza): pojam tolerancije; tolerancija i sloboda; ideja religijske tolerancije; argumentacije u prilog potrebe za tolerancijom (instrumentalnost države, napredak čovječanstva, znanstveni progres, Spinozini argumenti iz hipokrizije i respekta prema principijelnosti).
11. **Emocije** filozofska promišljanja o fenomenu emocija, definicija emocija i teorije emocija 18. stoljeća (Descartes, Hume, Spinoza)
12. **Ostali probelmi**: osobni identitet (Descartes, Locke, Hume); relativno i apsolutno shvaćanje prostora (Newton i Leibniz); realne i nominalne definicije, (Leibniz i Locke); kritika teorije ideja (Reid); odnos činjenica i vrijednosti (Hume); Descartes, Spinoza i Hume o emocijama; odlučivanje i preferencije (Pascal i Locke) i dr.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Nakon odslušanog kolegija, očekuje se da će studenti moći:

- Analizirati i raspravljati o temeljnim epistemološkim, ontološkim, filozofsko-političkim i dr. problemima vezanim za ovo povijesno-filozofsko razdoblje
- Objasniti, interpretirati te sažeto prenijeti stajališta ključnih predstavnika empirizma i racionalizma
- Usvojiti terminologiju i usporediti stavove filozofa ovog povijesnog razdoblja s prethodnicima i sljedbenicima
- Analizirati i interpretirati filozofske tekstove iz ovog povijesnog razdoblja

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		x	

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	2	
Kontinuirana provjera znanja 1 (kolokvij predavanja)	0,7	30
Kontinuirana provjera znanja 2 (kolokvij seminari)	0,8	40
ZAVRŠNI ISPIT	2,5	30
UOKUPNO		100

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova
IV. LITERATURA	
OBVEZNA LITERATURA	
<p>1. Rene Descartes: <i>Meditacije o prvoj filozofiji</i>, u E. Husserl, <i>Kartezijanske meditacije</i>, Zagreb, SSO, 1975.</p> <p>2. Rene Descartes, <i>Rasprava o metodi</i>, <i>Osnove filozofije</i>, Kruzak 2014</p> <p>3. John Locke: <i>Ogledi o ljudskom razumu I i II</i>, Beograd, Kultura, 1962.</p> <p>4. George Berkeley: <i>Odabrane filozofske rasprave (Rasprava o načelima ljudske spoznaje, Tri dijaloga između Hylasa i Philonousa)</i>, Zagreb, KruZak, 1999.</p> <p>5. David Hume: <i>Istraživanje o ljudskom razumu</i>, Zagreb, Naprijed, 1988</p> <p>6. Snježana Prijić Samaržija i Ana Gavran Miloš: <i>Antička i novovjekovna epistemologija</i>, Zagreb, Jesenski i Turk, 2011.</p>	
IZBORNA LITERATURA	
<p>Rene Descartes, <i>O strastima duše</i> (izbor iz Prijić Samaržija i Gavran Miloš)</p> <p>Benedict de Spinoza: <i>Etika : dokazana geometrijskim redom</i>, Zagreb, Demetra, 2000.</p> <p>G. W. Leibniz: <i>Novi ogledi o ljudskom razumu</i>, Sarajevo, Veselin Masleša, 1986.</p> <p>Immanuel Kant: <i>Kritika čistog uma</i>, Zagreb, Matica Hrvatska 1987.</p> <p>Božičević Vanda, <i>Filozofija britanskog empirizma</i>, Školska knjiga Zagreb, 1996</p>	
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU	
POHAĐANJE NASTAVE	
<p>Studenti trebaju redovito pohađati nastavu (uvažavaju se opravdani razlozi za izostanak). U slučaju većeg broja opravdanih izostanka, potrebno je napisati dodatni seminarski rad na zadanu temu od maksimalno 4000 riječi i uz konzultiranje barem četiriju izvora sekundarne literature</p> <p>Kašnjenje se tolerira do 5 minuta.</p> <p>Od studenata se očekuje izvršavanje svih zadanih obveza tijekom nastave.</p> <p>Napomena: Studenti imaju mogućnost pohađanja organiziranih događanja (predavanja, radionice, ljetne škole, konferencije) i aktivnosti koje su vezane za sadržaj kolegija ili koje predlaže nositelj i suradnik na kolegiju. Pohađanjem organiziranih događanja (predavanja, radionice, ljetne škole, konferencije) studenti mogu ostvariti bodove koji mogu biti uključeni u konačno bodovanje svih aktivnosti koje student ima obvezu ispuniti da bi položio kolegij. U obzir će se uzeti maksimalno 5 aktivnosti u kojima student sudjeluje, a svaka aktivnost nosi 2 boda.</p>	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
<p>Mrežne stranice Fakulteta, tj. Odsjeka za filozofiju</p> <p>Oglasne ploče odsjeka za filozofiju</p> <p>Elektronička pošta</p> <p>Tajništvo Odsjeka za filozofiju</p>	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
<p>U vrijeme konzultacija</p> <p>Elektronička pošta</p>	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
<p>Kolokvij uključuje pisanu provjeru znanja nakon prve cjeline predavanja kojom se provjerava upoznatost sa sadržajem cjeline. Kolokvij je tzv. objektivnog tipa, uključuje provjeru stečenih znanja, (prepoznavanje problema i pojmova, višestruki izbor, nadopunjavanje), a maksimalno je moguće dobiti trideset bodova.</p>	

Provjera znanja na seminarima: seminari su tematski organizirani oko rada na izvornim filozofskim tekstovima Renea Descartesa, Johna Lockeja i Davida Humea. Provjera znanja (kolokvij 2) sastoji se od zadataka objektivnoga tipa, analize teksta i esejskih pitanja. Maksimalno je moguće ostvariti trideset i pet bodova.

Završni ispit obuhvaća provjeru znanja i sposobnosti komparacije i sinteze stečenih znanja u formi eseja, a moguće je ostvariti maksimalno 30 ocjenskih bodova.

Očekuje se da studenti redovito čitaju relevantnu literaturu i sudjeluju u diskusijama, za što je predviđeno pet ocjenskih bodova.

Aktivnost u nastavi kontinuirano se prati od strane nositelja kolegija.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	18.6. i 2.7. u 10 sati
Jesenski izvanredni	3.9. i 10.9. u 10 sati

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
	Predavanja
2.3.	Uvodno predavanje: racionalizam i empirizam
9.3.*	Moderni skepticizam
16.3.	Problem percepcije
23.3.*	Urođeno znanje/ideje/pojmovi
30.3.	A priori i a posteriori znanja
6.4.	Metoda/razum: dedukcija i indukcija
20.4.	Um i stvarnost
27.4.	Pitanje dokazivanje postojanja vanjskog svijeta: rješenje skeptičkih dilema
4.5.	Kolokvij
11.5.	Problem supstancije
18.5.	Problem odnosa duha i tijela
25.5.	Problem kauzaliteta
1.6.	Pitanje božje egzistencije
8.6.	Identitet i sloboda
	Seminari
5./6.3	Uvodno upoznavanje sa sadržajem i dogovor oko metodologije rada na seminarima.
12./13.3	Rene Descartes (<i>Rasprava o metodi</i>)
19./20.3.	Rene Descartes (<i>Rasprava o metodi</i>)
26./27.3.	Rene Descartes (<i>Rasprava o metodi</i>)
2./3.4.	Rene Descartes (<i>Osnove filozofije</i>)
9.4.	Rene Descartes (<i>O strastima duše</i>)

16./17.4*.	Rene Descartes (O strastima duše)
23./24.4.	John Locke (<i>Ogledi o ljudskom razumu</i> , izbor)
30.4.	John Locke (<i>Ogledi o ljudskom razumu</i> , izbor)
8.5.	John Locke (<i>Ogledi o ljudskom razumu</i> , izbor)
14./15.5.	John Locke (<i>Ogledi o ljudskom razumu</i> , izbor)
21./22.5.*	Kolokvij
28./29.5	David Hume (<i>Istraživanje o ljudskom razumu</i> , izbor)
4./5.6.	David Hume (<i>Istraživanje o ljudskom razumu</i> , izbor))
12.6.	David Hume (<i>Rasprava o ljudskoj prirodi</i> , izbor iz Prijic Samaržija i Gavran Miloš)
*	Zbog konferencijskih obveza nositeljica/suradnika, nastava će se održavati prema rasporedu koji će se dogovoriti sa studentima

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Analizirati i raspravljati o temeljnim epistemološkim, ontološkim, filozofsko-političkim i dr. problemima vezanim za ovo povijesno-filozofsko razdoblje	Epistemološka, ontološka, politička teorija filozofa modernog razdoblja	Predavanja, rad na tekstu, diskusija, frontalni rad, individualni rad	Pismeni ispit Sudjelovanje i doprinos studenata na seminarima
Objasniti, interpretirati te sažeto prenijeti stajališta ključnih predstavnika empirizma i racionalizma	Filozofske teorije filozofa empirizma i racionalizma	Predavanja, rad na tekstu, diskusija, frontalni rad, individualni rad	Pismeni ispit Sudjelovanje i doprinos studenata na seminarima
Usvojiti terminologiju i usporediti stavove filozofa ovog povijesnog razdoblja s prethodnicima i sljedbenicima	Filozofske teorije filozofa empirizma i racionalizma, skolastike	Predavanja, rad na tekstu, diskusija, frontalni rad, individualni rad, debate, panel rasprave, konceptualne mape	Pismeni ispit Sudjelovanje i doprinos studenata na seminarima
Analizirati i interpretirati filozofske tekstove iz ovog povijesnog razdoblja	Filozofske teorije filozofa empirizma i racionalizma	Rad na tekstu, diskusija, frontalni rad, individualni rad, rad u paru	Pismeni ispit, Sudjelovanje i doprinos studenata na seminarima

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Simbolička logika		
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Filozofija</i> (dvo predmetni)		
Semestar	IV.		
Akadska godina	2019./20.		
Broj ECTS-a	6		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+30+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	PREDAVANJA: Utorak: 14.15-16h (pred. 401) SEMINARI: A grupa; četvrtak, 12.15-14h (pred. 402), B grupa; petak, 10.15-12h (pred. 402)		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da		
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Boran Berčić		
	Kabinet	416	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Ponedjeljkom 15.30-16.30, Utorkom 11,45-12,15 i 13.30-14,00		
	Telefon	051 265 645	
	e-mail	bbercic@ffri.hr	
Suradnik na kolegiju	Tomislav Čop		
	Kabinet	414	
	Vrijeme za konzultacije	četvrtkom 11.15-12.15 te petkom 12.00-13.00h	
	Telefon	051 669 211	
	e-mail	tcop1@uniri.hr/gerovy@gmail.com	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Logika sudova:</p> <p>semantika - semantičke tablice i semantička stabla</p> <p>sintaksa - pravila prirodne dedukcije</p> <p>meta-teoremi: adekvatnost i potpunost</p> <p>Logika prvoga reda:</p> <p>alfabet logike prvoga reda</p> <p>semantika - semantička stabla za kvantifikatore</p> <p>pravila izvođenja za kvantifikatore</p> <p>Meta-teorija</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Nakon odslušanog predmeta i položenog ispita očekuje se da studenti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - budu osposobljeni koristiti tablice istinosnih vrijednosti te semantička stabla u određivanju valjanosti - mogu analizirati i razlikovati pojam semantičkog niza koji je tautologija i semantički nekonzistentnog skupa formula - budu osposobljeni primijeniti pravila prirodne dedukcije - mogu razlikovati logiku sudova i logiku prvoga reda - budu osposobljeni razlikovati pravila izvođenja za kvantifikatore te da mogu argumentirano primijeniti pravila u izvođenju i dokazivanju. 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje na nastavi (+ sustav za e-učenje Merlin)	2	10	

Kontinuirana provjera znanja 1	1.5	30
Kontinuirana provjera znanja 2	1.5	30
ZAVRŠNI ISPIT	1	30
UKUPNO	6	100

Opće napomene:

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti najviše 70% ocjenskih bodova.
- Minimalan broj bodova potreban za prolaz svake kontinuirane provjere znanja (kolokvija) je 15 (50% prolaznosti)
- Broj bodova koji omogućuje pisanje isparvka JEDNE kontinuirane provjere znanja (kolokvija): 9-14,5 (30-49,9% rješenosti)
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti najviše 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

- Cauman, L.S., 2004, Uvod u logiku prvoga reda, Naklada Jesenjski-Turk; prevedeno sa Cauman, 1998, First-order Logic. An Introduction, Walter de Gruyter GmbH&Co.
- Copi, I.M., Cohen, C., Introduction to Logic, Macmillan Publishing Company.
- Newton-Smith, W.H., Logic - An Introductory Course, Routledge.

IZBORNA LITERATURA

- Gensler, H.J., 2002, Introduction to Logic, Routledge.
- Guttenplan, S., 1997, The Languages of Logic, Blackwell Publishers Ltd.
- Hodges W., 2001, Logic. An Introduction to Elementary Logic, Penguin Books.
- Nolt, J., Royatyn D. i Varzi A., 1998, Logic
- Schaum's Outline Series, McGraw-Hill - Quine, W. Van O., 1998, Elementary Logic, Harvard University Press.
- Smith, P., 2003, An Introduction to Formal Logic, Cambridge University Press.
- Tomassi, P., 1999, Logic, Routledge

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obavezni prisustvovati na 70% sati, odnosno na 42 sata nastave (od ukupnih 60). Prisustvo na nastavi mora biti aktivno, što znači da se od studenata očekuje da dolaze spremni na nastavu, odnosno da odrade sve prethodno zadane zadaće/obaveze. Studenti su dužni pridržavati se dogovorenih rokova za predaju domaćih zadaća/seminara, u protivnom smatrati će se da studenti određenu aktivnost/obavezu nisu izvršili. Kašnjenja na predavanja nisu dozvoljena kao niti ometanje nastave. Napuštanje predavaonice prije kraja sata nije dozvoljeno, osim u iznimnim situacijama ili uz prethodni pristanak nastavnika. Korištenje mobitela za vrijeme nastave nije dozvoljeno.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Tajnica, oglasna ploča, sustav za e-učenje Merlin, e-mail

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Studenti mogu kontaktirati nastavnike izvan nastave osobno na konzultacijama, putem Merlin-a ili mailom

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Ispit je usmeni.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

Na kolokvijima nije dozvoljeno korištenje literature - ukoliko se student/ica ne pridržava tog pravila, kolokvij se poništava odnosno dodjeljuje se 0 bodova.

Nedozvoljeno korištenje literature ujedno predstavlja kršenje Etičkog kodeksa za studente/studentice Sveučilišta u Rijeci (točka 6.1.) te studenti mogu, u tom slučaju, očekivati prijavu Etičkom povjerenstvu.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	/
Proljetni izvanredni	/
Ljetni	16.6. i 30.6. u 10 sati
Jesenski izvanredni	1.9. i 8.9. u 10 sati

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
3.3.2020.	Semantika logike sudova: ponavljanje, tablice istinosnih vrijednosti
5./6.3.2020.	Tablice istinosnih vrijednosti – primjeri, formalizacija
10.3.2020.	Semantika logike sudova: semantička stabla
12./13.3.2020.	Semantička stabla – primjeri, formalizacija
17.3.2020.	Sintaksa logike sudova - uvod
19./20.3.2020.	Sintaksa logike sudova – primjeri, formalizacija
24.3. 2020.	Sintaksa logike sudova - prirodna dedukcija
26./27.3.2020.	Sintaksa logike sudova - prirodna dedukcija - primjeri
31.3.2020.	Sintaksa logike sudova - prirodna dedukcija
2./3.4.2020.	Sintaksa logike sudova - prirodna dedukcija - primjeri
7.4.2020.	Sintaksa logike sudova - prirodna dedukcija
9.4.2020.	Sintaksa logike sudova - prirodna dedukcija - primjeri
14.4.2020.	Meta-teoremi logike sudova: adekvatnost i potpunost
16./17.4.2020.	Semantika logike sudova: ponavljanje
21.4.2020.	1. KOLOKVIJ
23./24.4.2020.	Rasprava i analiza 1. kolokvija
28.4.2020.	Uvod u logiku prvoga reda i alfabet
30.4.2020.	Logika prvoga reda - uvodni zadaci
5.5.2020.	Logika prvoga reda i problemi formalizacije
8.5.2020.	Logika prvoga reda; formalizacija - primjeri
12.5.2020.	Semantika logike prvoga reda: glavni test
14./15.5.2020.	Semantika logike prvoga reda : glavni test - primjeri
19.5.2020.	Semantika logike prvoga reda: glavni test
21./22.5.2020.	Semantika logike prvoga reda: glavni test - primjeri
26.5.2020.	Sintaksa logike prvoga reda – pravila za kvantifikatore
28./29.5.2020.	Sintaksa logike prvoga reda – pravila za kvantifikatore - primjeri
2.6.2020.	Logika prvoga reda - Meta-teorija
4./5.6.2020.	Sintaksa logike prvoga reda – pravila za kvantifikatore - primjeri
9.6.2020.	2. KOLOKVIJ
12.6.2020.	Rasprava i analiza 2. kolokvija

* Datum ispravaka kolokvija bit će utvrđen naknadno, u dogovoru sa studentima.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Studenti će biti osposobljeni koristiti tablice istinosnih vrijednosti te semantička stabla u određivanju valjanosti.	Semantika logike sudova – tablice istinosnih vrijednosti i semantička stabla/Semantika logike prvoga reda – semantička stabla	Predavanje Objašnjavanje Analiziranje primjera Demonstracija rješavanja zadataka te rješavanje	Kontinuirane provjere znanja (kolokviji) Vrednovanje aktivnog
Studenti će moći analizirati i razlikovati pojam semantičkog niza koji je tautologija i semantički nekonzistentnog skupa formula.	Semantika logike sudova – tablice istinosnih vrijednosti	zadataka Praktičan rad e-učenje	sudjelovanja na seminarima Domaće zadaće Završni, usmeni ispit
Studenti će biti osposobljeni primijeniti pravila prirodne dedukcije.	Semantika logike sudova – pravila prirodne dedukcije		
Studenti će moći razlikovati logiku sudova i logiku prvoga reda.	Logika sudova i logika prvoga reda		
Studenti će biti osposobljeni razlikovati pravila izvođenja za kvantifikatore te će moći argumentirano primijeniti pravila u izvođenju i dokazivanju.	Logika prvoga reda – pravila za kvantifikatore		

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Metafizika
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Filozofija</i> (dvopredmetni)
Semestar	VI.
Akadska godina	2018/2019
Broj ECTS-a	6
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+30+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Predavanje: ponedjeljak 12.15-14.00, uč. 401; Seminar: A grupa: utorak 12.15-14.00, uč. 401 B grupa: srijeda 12.15-14.00, uč. 401
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Boran Berčić
Kabinet	416
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Ponedjeljkom 15.30-16.30, Utorkom 11,45-12,15 i 13.30-14.00
Telefon	265645
e-mail	bbercic@ffri.hr
Suradnik na kolegiju	Doc.dr.sc. Filip Čeč
Kabinet	424
Vrijeme za konzultacije	Utorkom: 10:00-12:00; Srijedom 10:00-12:00.
Telefon	051/265-649
e-mail	fcec@ffri.hr
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p><u>Univerzalije i partikularije</u> (realizam / nominalizam / tropi)</p> <p><u>Supstancija</u> (bundle / substratum)</p> <p><u>Propozicije</u> (realizam / nominalizam)</p> <p><u>Mogući svjetovi</u> (aktualizam / realizam / kombinatorna teorija)</p> <p><u>Prostor</u> (apsolutno / relacijsko shvaćanje)</p> <p><u>Beskonačna djeljivost prostora i vremena</u> (Zenonovi paradoksi)</p> <p><u>Vrijeme</u> (A i B serija / nerealnost vremena)</p> <p><u>3D/4D</u> (endurance / perdurance)</p> <p><u>Uzročnost</u> (konstantna konjunkcija / nužni i dovoljni uvjeti / vjerojatnost)</p> <p><u>Realizam i antirealizam</u> (postojanje i spoznaja / Eutifova dilema / order of priority / svijet a la Carnap)</p> <p><u>Identitet</u> (identitet fizičkih predmeta / osobni identitet)</p> <p><u>Postojanje matematičkih entiteta</u> (platonizam / uzročna izoliranost apstraktnih predmeta / fikcionalizam / fizikalizam)</p> <p><u>Postojanje vrijednosti</u> (<i>sui generis</i> vrijednosti / querness argument)</p> <p><u>Istina</u> (redundancijska teorija i eksplanatorna vrijednost / aletički realizam i epistemičko shvaćanje)</p>	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
Studenti će biti u stanju prepoznati, opisati, razlikovati i objasniti temeljne probleme metafizike i njihova rješenja. Da razumiju implikacije metafizičkih pozicija po formiranje ukupne slike svijeta, kao i po formiranje pozicija u pogledu ostalih problema filozofije: filozofije uma, filozofije empirijskih znanosti, filozofije matematike, etike i meta-etike, epistemologije, itd.	

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x		
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	2	
Seminarski rad	1	10
Kontinuirana provjera znanja 1	0,5	30
Kontinuirana provjera znanja 2	0,5	30
ZAVRŠNI ISPIT	2	30
UKUPNO	6	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Loux J. Michael: *Metafizika - Suvremeni uvod*, Sveučilište u Zagrebu - Hrvatski studiji, 2010.
 Lowe E.J. *A Survey of Metaphysics*, Oxford University Press, 2002.
 Ney, A: *Metaphysics, An Introduction*. Routledge 2014.
 Carroll J. W. i Markosian N.: *An Introduction to Metaphysics*. Cambridge University Press. 2010.
 Sider, T. *Four-dimensionalism*. Oxford University Press. 2003.
 Berčić Boran: *Tekstovi za kolegij Metafizika*, FFRi, skripta u Biblioteci Fakulteta
 Berčić Boran: *Tekstovi za rad na kolegiju Metafizika - seminar*, FFRi, skripta u Biblioteci Fakulteta

IZBORNA LITERATURA

Armstrong D.M. *Universals: an Opinionated Introduction*, Boulder: Westview Press, 1989.
 Taylor Richard: *Metaphysics*, Prentice Hall, 1974.
 Campbell Keith: *Metaphysics*, Dickenson, 1976.
 zbornici:
 Loux, J.Michael (ur): *Metaphysics – Contemporary Readings*, Routledge, 2001.
 Loux J. Michael (ur): *The Oxford Handbook of Metaphysics*, Oxford University Press, 2005.
 Kim Jaegwon i Sosa Ernest (ur): *Metaphysics (An Antology)*, Blackwell, 2002.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Treba pohađati nastavu. Student je dužan biti prisutan na najmanje 70% nastave.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Usmeno na nastavi, oglasnom pločom Odsjeka, obavijestima na web-u, e-mailom.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Na nastavi, na konzultacijama, e-mailom, itd.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Dva kolokvija (predavanja), kontinuirana provjera znanja putem kratkih upitnika (seminar) i usmeni ispit.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	15.6. i 29.6. u 12 sati
Jesenski izvanredni	31.8. i 7.9. u 12 sati
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEMA
2.3.2020. 3/5.3.2020.	Uvodno predavanje: Što je metafizika? Seminar: Uvod / podjela tema
9.3.2020. 10/12.3.2020.	Predavanje: Univerzalije/partikularije Seminar: Uvod u ontologiju u: Ney, A: <i>Metaphysics, An Introduction</i> . Routledge 2014.
16.3.2020. 17/19.3.2020.	Predavanje: Univerzalije/partikularije Seminar: Apstraktni entiteti u: Ney, A: <i>Metaphysics, An Introduction</i> . Routledge 2014.
25.3.2020. 24/26.3.2020.	Predavanje: Supstancija Seminar: Materijalni objekti u: Ney, A: <i>Metaphysics, An Introduction</i> . Routledge 2014.
30.3.2020. 31.3./2.4.2020.	Predavanje: Propozicije Seminar: Kritike metafizike u: Ney, A: <i>Metaphysics, An Introduction</i> . Routledge 2014.
6.4.2020. 7./9.4.2020.	Predavanje: Mogući svjetovi Seminar: Vrijeme u: Ney, A: <i>Metaphysics, An Introduction</i> . Routledge 2014.
20.4.2020. 21./23.4.2020.	Predavanje: Prostor Seminar: Trajanje (perzistencija) u: Ney, A: <i>Metaphysics, An Introduction</i> . Routledge 2014.
27.4.2020. 28./30.4.2020.	Predavanje: Uzrokovanje Seminar: Modalnost u: Ney, A: <i>Metaphysics, An Introduction</i> . Routledge 2014.
4.5.2020. 5.5.2020.	Predavanje: Vrijeme Seminar: Uzrokovanje u: Ney, A: <i>Metaphysics, An Introduction</i> . Routledge 2014.
11.5.2020. 12./14.5.2020.	Predavanje: 3D/4D Seminar: Sloboda volje u: Ney, A: <i>Metaphysics, An Introduction</i> . Routledge 2014.
18.5.2020. 19./22.5.2020.	Predavanje: Identitet Seminar: Metafizika rase u: Ney, A: <i>Metaphysics, An Introduction</i> . Routledge 2014.
25.5.2020. 26./28.5.2020.	Predavanje: Istina Seminar: Osobni identitet u: Carroll J. W. i Markosian N.: <i>An Introduction to Metaphysics</i> . Cambridge University Press. 2010.
1.6.2020. 2./4.6.2020.	Predavanje: Realizam / antirealizam Seminar: Seminar: Paradoksi kretanja i mogućnost promjene u: Lowe E.J. <i>A Survey of Metaphysics</i> , Oxford University Press, 2002.
8.6.2020. 9.6.2020.	Predavanje: Kriteriji postojanja Seminar: Reader tekstova dostupan u knjižnici Fakulteta

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Studenti će biti u stanju prepoznati,	Univerzalije i partikularije	Predavanje,	Pismeni i usmeni ispit.

<p>opisati, razlikovati i objasniti temeljne probleme metafizike i njihova rješenja.</p> <p>Moći će objasniti implikacije metafizičkih pozicija po formiranje ukupne slike svijeta, kao i po formiranje pozicija u pogledu ostalih problema filozofije: filozofije uma, filozofije empirijskih znanosti, filozofije matematike, etike i meta-etike, epistemologije.</p>	<p>(realizam / nominalizam / tropi) <u>Supstancija</u> (bundle / substratum) <u>Propozicije</u> (realizam / nominalizam) <u>Mogući svjetovi</u> (aktualizam / realizam / kombinatorna teorija) <u>Prostor</u> (apsolutno / relacijsko shvaćanje) <u>Beskonačna djeljivost prostora i vremena</u> (Zenonovi paradoksi) <u>Vrijeme</u> (A i B serija / nerealnost vremena) <u>3D/4D</u> (endurance / perdurance) <u>Uzročnost</u> (konstantna konjunkcija / nužni i dovoljni uvjeti / vjerojatnost) <u>Realizam i antirealizam</u> (postojanje i spoznaja / Eutifova dilema / order of priority / svijet <i>a la</i> Carnap) <u>Identitet</u> (identitet fizičkih predmeta / osobni identitet) <u>Postojanje matematičkih entiteta</u> (platonizam / uzročna izoliranost apstraktnih predmeta / fikcionalizam / fizikalizam) <u>Postojanje vrijednosti</u> (<i>sui generis</i> vrijednosti / querness argument) <u>Istina</u></p>	<p>seminar, konzultacije.</p>	<p>Dvije kontinuirane provjere znanja (dva kolokvija).</p>
---	--	-------------------------------	--

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Suvremena filozofija 20. stoljeća		
Studij	Preddiplomski studij filozofije		
Semestar	VI		
Akadska godina	3		
Broj ECTS-a	6		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+30+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Predavanja ponedjeljkom 12,15-14,00, uč. 106 Seminari utorkom 10,15-12, uč. 106		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku			
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Neven Petrović/ doc. dr. sc. Smiljana Gartner		
	Kabinet	415	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Ponedjeljkom 11-12 sati, utorkom 12-13 sati		
	Telefon		
	e-mail	smiljana.gartner@um.si	
Suradnik na kolegiju	David Grčki		
	Kabinet	415	
Vrijeme za konzultacije	Ponedjeljkom 11-12; utorkom 12-13 sati		
	Telefon		
	e-mail	dgrcki@gmail.com	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Najznačajniji aspekti filozofskih teorija 20. stoljeća u kontinentalnom i analitičkom kontekstu što uključuje fenomenološku struju zastupljenu teorijama Husserla i Merleau-Pontya, tradicionalnu i suvremenu hermeneutičku ideju na primjeru Gadamerovog učenja, novije predstavnike frankfurtske škole (J. Habermas) te osnovne postavke Fregeove, Wittgensteinove i Russellove filozofije. Posebna će pažnja biti posvećena usporedbi dvaju suprotstavljenih filozofijskih tradicija.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Student će nakon položenog ispita biti u stanju:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. prepoznati i razlikovati temeljne pravce mišljenja u filozofiji 20. stoljeća 2. objasniti Husserlovu ideju fenomenologije 3. objasniti fenomenološki stav Merleau-Pontya i usporediti ga sa Husserlovim stavom. 4. definirati osnove teze hermeneutike 5. usporediti hermeneutička učenja Gadamera i njegovih prethodnika 6. prepričati Habermasovu interpretaciju učenja frankfurtske škole 7. usporediti Fregeovu i Wittgensteinovo shvaćanja zasnivanja logike 8. identificirati Russellov odgovor na Fregeovu teoriju 9. usporediti suvremenu kontinentalnu i suvremenu analitičku filozofiju 10. kritički sagledati razlike i poveznice dvaju suvremenih pristupa filozofiji 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x		
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		x	x
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave + Aktivno sudjelovanje na nastavi	2 + 1	10	
Kontinuirana provjera znanja 1			
Kontinuirana provjera znanja 2			
Seminarski rad	1	30 + 30	
ZAVRŠNI ISPIT	2	30	

UKUPNO	6	100
<p>Opće napomene: Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tijekom nastave student može ostvariti najviše 70% ocjenskih bodova. - Na završnom ispitu student može ostvariti najviše 30% ocjenskih bodova. <p>Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:</p>		
OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI	
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova	
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova	
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova	
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova	
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova	
IV. LITERATURA		
OBVEZNA LITERATURA		
<p>Husserl, E., (2003), Filozofija kao stroga znanost, Ljevak, Zagreb (Izabrana poglavlja). Husserl, E., (1975), Ideja fenomenologije, BIGZ, Beograd. Frege, G., (1995), Osnove aritmetike i drugi spisi, Kruzak, Zagreb. Russell. B., On Denoting Wittgenstein, L., (2003), Tractatus Logico-Philosophicus, Moderna vremena, Zagreb. Wittgenstein, L., (1980), Filozofska istraživanja, Nolit, Beograd. Merleau-Ponty, M., 1984, Struktura ponašanja, Nolit, Beograd.</p>		
IZBORNA LITERATURA		
<p>Landgrebe, L., (1976), Suvremena filozofija, Logos, Sarajevo Čemu još filozofija? (izbor: J. Brkić), (1978), Znaci, Zagreb. (Izabrana poglavlja). Marx, Werner, (2005), Fenomenologija Edmunda Husserla, Breza, Zgreb. Uvod u Heideggera, (1972), CDDO, Zagreb</p>		
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU		
POHAĐANJE NASTAVE		
<p>Studenti su obvezni prisustvovati na 70% sati, odnosno na 42 sata predavanja/seminara. Prisustvo na nastavi mora biti aktivno, što znači da se od studenata očekuje da dolaze spremni na nastavu, odnosno da odrade sve prethodno zadane zadaće/obveze, da znaju osnovne pojmove uvedene na prethodnih nastavnim jedinicama.</p> <p>Kašnjenja na predavanja nisu dozvoljena. Mobiteli za vrijeme nastave/seminara moraju biti isključeni.</p>		
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA		
Email, Merlin		
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA		
Studenti mogu kontaktirati nastavnika izvan nastavnih sati; osobno na konzultacijama; putem maila; putem Merlina		
NAČIN POLAGANJA ISPITA		
Usmeni ispit		
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE		
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!		
ISPITNI ROKOVI		
Zimski		
Proljetni izvanredni		
Ljetni	24.6. i 8.7. u 10 sati	
Jesenski izvanredni	31.8. i 7.9. u 10 sati	

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
2.3.2020.	Uvod: filozofska scena početkom XX. stoljeća; kontinentalna i analitička filozofija; informiranje o obvezama i seminarskim temama
9.3. 2020.	Od Kantovog zora preko Fregeovog platonizma do Husserlovog «kognitivizma»
16.3. 2020.	Husserlov psihologizam, Fregeova kritika i Husserlovo prihvaćanje anti-psihologizma u «Logici» ; Husserlov utjecaj na kasniju filozofiju XX. stoljeća
23.3. 2020.	Gottlob Frege i utemeljenje suvremene logike; Frege i pretetodnici: Mill i Meinong
30.3. 2020.	Fregeova filozofija jezika i utjecaj na kasniju filozofiju
6.4. 2020.	Russelova kritika Fregea
20.4. 2020.	Russell: logički atomizam
27.4. 2020.	Russell o denotaciji
4.5. 2020.	Wittgenstein: filozofska biografija
11.5. 2020.	Wittgensteinov <i>Tractatus</i>
18.5. 2020.	<i>Filozofijska istraživanja</i>
25.5. 2020.	Heidegger - uvodni tekstovi
1.6. 2020.	Merleau-Ponty: <i>Fenomenologija percepcije</i>
8.6. 2020.	Pregled suvremene filozofije + Dijalog o zastupanim pozicijama

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Studenti će moći navesti temeljne značajke relevantnih filozofskih struja 20. stoljeća	Edmund Husserl Gottlob Frege Bertrand Russell Ludvig Wittgenstein Martin Heidegger Maurice Merleau-Ponty	Predavanje Izlaganje pročitanog Rad na tekstu Diskusija Frontalni rad Individualni rad	Kolokvij Seminar Aktivnost na nastavi
Studenti će moći nabrojati najvažnije predstavnike relevantnih filozofskih struja 20. stoljeća	Edmund Husserl Gottlob Frege Bertrand Russell Ludvig Wittgenstein Martin Heidegger Maurice Merleau-Ponty	Predavanje Izlaganje pročitanog Rad na tekstu Diskusija Frontalni rad Individualni rad	Kolokvij Seminar Aktivnost na nastavi
Studenti će moći sa razumijevanjem interpretirati osnovne pojmove najvažnijih predstavnika relevantnih filozofskih struja 20. stoljeća	Edmund Husserl Gottlob Frege Bertrand Russell Ludvig Wittgenstein Martin Heidegger Maurice Merleau-Ponty	Predavanje Izlaganje pročitanog Rad na tekstu Diskusija Frontalni rad Individualni rad	Kolokvij Seminar Aktivnost na nastavi
Studenti će moći povezati pojmove najvažnijih predstavnika relevantnih filozofskih struja 20. stoljeća sa suvremenim kontekstom	Edmund Husserl Gottlob Frege Bertrand Russell Ludvig Wittgenstein Martin Heidegger Maurice Merleau-Ponty	Predavanje Izlaganje pročitanog Rad na tekstu Diskusija Frontalni rad Individualni rad	Kolokvij Seminar Aktivnost na nastavi

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Filozofija biologije		
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Filozofija</i> (dvoipredmetni)		
Semestar	II.,IV.,VI.		
Akadska godina	2019./2020.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Četvrtkom 10.15-12h, F-401		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da		
Nositelj kolegija	Izv.prof.dr.sc. Predrag Šustar		
	Kabinet	F-413	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Po dogovoru te ponedjeljkom i petkom 10-11.30h (F-413)		
	Telefon	265795	
	e-mail	psustar@uniri.hr	
Suradnik na kolegiju	Dr. sc. Zdenka Brzović	Dr. sc. Martina Blečić	
	Kabinet	F-413	F-415
	Vrijeme za konzultacije	Utorkom i srijedom 8:30-10:00 (F-413)	Utorkom i srijedom 9:30-11:00 (F-415)
	Telefon	265795	265-642
	e-mail	zdenka@ffri.hr	mblecic@ffri.uniri.hr
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>U suvremenim biološkim istraživanjima možemo pronaći zamjetan broj filozofskih problema koji se odnose na korištene znanstvene pojmove, pretpostavke i zaključke koji se donose unutar same znanstvene prakse. Osim pitanja koja su standardno prisutna u medijima i popularnoj kulturi, primjerice, što je inteligentni dizajn, a što darvinizam, postoji još cijeli niz filozofski zanimljivih problema i/ili pitanja u razumijevanju recentne biologije i njezinog šireg društvenog utjecaja. Tako se kolegij bavi sljedećim pitanjima, između ostalih, struktura i epistemičke funkcije evolucijskih teorija, na što točno djeluje prirodna selekcija, jesu li sve biološke pojave pod genskom kontrolom, što su adaptacije i kako ih možemo prepoznati, postoji li 'ljudska priroda' i srodna pitanja. Nadalje, ubrzani razvoj molekularne biologije čini je posebno interesantnim područjem interesa za filozofsku analizu. Problemi koji se tiču istraživanja u molekularnoj biologiji mogu se podijeliti na teoretske, gdje se razmatraju pojmovi, pretpostavke i zaključci kojima se molekularna biologija koristi te one praktičke koji se tiču problema povezanih s primjenom novostečenog znanja u medicini. Ovdje posebno ističemo istraživanja ljudskoga i srodnih genoma.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<ol style="list-style-type: none"> 1) Objasniti osnovne karakteristike evolucijske teorije. 2) Opisati debatu kreacionizam /evolucijska teorija. 3) Opisati raspravu o jedinicama selekcije, te navesti argumente za različita gledišta koja se javljaju u raspravi, analizirati ih te ponuditi vlastito stajalište o tome koje je gledište najuvjerljivije. 4) Analizirati problem prirode prirodne selekcije i adaptacije i biologiji. 5) Analizirati status vrsta u evolucijskoj biologiji. 6) Opisati što nam evolucijska teorija može reći o evoluciji ljudskog ponašanja te kakve su posljedice toga za društvene i humanističke znanosti. 7) Navesti i opisati filozofske probleme koji proistječu iz istraživanja u molekularnoj biologiji: problem redukcionizma, problem definiranja gena i slično. 8) Analizirati etičke probleme koji proizlaze iz istraživanja u molekularnoj biologiji i biomedicinskim znanostima 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		X	

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	
Kontinuirana provjera znanja 1	0.5	30
Kontinuirana provjera znanja 2	0.5	20
Seminarski rad	0.5	20
ZAVRŠNI ISPIT	0.5	30

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Kim Sterelny and Paul E. Griffiths (1999) Sex and Death: An Introduction to Philosophy of Biology. Chicago: Univ. of Chicago Press.
2. Peter Godfrey-Smith (2014), Philosophy of Biology, Princeton and Oxford: Princeton University Press;
3. Elliott Sober (2000), Philosophy of Biology, Boulder, CO: Westview Press;

IZBORNA LITERATURA

1. Sahotra Sarkar and Anya Plutynski (2008), Companion to the Philosophy of Biology, Wiley-Blackwell Publishing;
2. Gillian Barker and Philip Kitcher (2013), Philosophy of Science, Oxford and New York: Oxford University Press;
3. James A. Marcum (2008), An Introductory Philosophy of Medicine: Humanizing Modern Medicine, Berlin and New York: Springer;
4. Časopis „The British Journal for the Philosophy of Science“, (2017) - ;
5. Časopis „Philosophy of Science“, (2017) - ;

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Obvezna je nazočnost na barem 70% nastave.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Merlin, mail, Oglasna ploča

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Konzultacije, mail, Merlin

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeno i usmeno.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama na temelju odgovarajućih odredbi.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	18.6. i 8.7. u 14:00.
Jesenski izvanredni	3.9. i 10.9. u 14:00.
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEMA
5.3.	Uvod: Filozofija i biologija, znanost o životu.
12.3.	Postoji li esencijalna ljudska priroda? Je li pravi altruizam moguć?
19.3.	Raznolikost života na Zemlji. Evolucija i prirodna selekcija.
26.3.	Evolucija iz perspektive gena.
2.4.	Što su geni?
9.4.	Evolucijska i razvojna biologija
16.4.	Kolokvij
23.4.	Jesu li biološke vrste stvarne?
25.4.(nadoknada dva termina)	Adaptacija. Funkcija.
30.4.	Drvo života
6.6. (nadoknada)	Teza evolucijske kontingentnosti.
4.6.	Što je život

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Studenti će moći opisati filozofske probleme koji proizlaze iz znanstvenog istraživanja u području biologije i biomedicinskih znanosti, navesti argumente za i protiv osnovnih pozicija u raspravi.	Evolucija, prirodna selekcija, adaptacija; Biološke i psihološke funkcije; Informacija u genetici; Objašnjenje u molekularnoj biologiji i medicini;	Predavanje Rad na tekstu Diskusija Frontalni rad, individualni rad i rad u paru;	Pismeni ispit(kolokvij) Usmeni ispit
Usporediti rasprave koje su obilježile filozofiju biologije sa generalnim raspravama u analitičkoj filozofiji, prvenstveno filozofiji znanosti, epistemologiji, metafizici i etici.	Znanstveno objašnjenje i predviđanje: uvod u filozofski problem; objašnjenje i predviđanje u biologiji i medicini;	Predavanje Rad na tekstu Diskusija Frontalni rad, individualni rad i rad u paru;	Pismeni ispit(kolokvij) Usmeni ispit
Studenti će moći napisati seminarski rad iz područja filozofije biologije.	Seminarski rad pokriva jednu odabranu temu iz ukupnog sadržaja kolegija	Usmeno izlaganje – prezentacija te seminarskoga rada; Diskusija (sve faze uključuju mentorski rad u izradi konačne verzije seminarskoga rada);	Usmeni ispit

SYLLABUS

I. BASIC COURSE INFORMATION	
Course title	Philosophy of psychiatry
Course of study	Undergraduate university study <i>Philosophy</i>
Semester	I., III., V.
Academic year	2019/2020
ECTS value	3
Teaching load (P+S+V)	15+15+0
Class time and venue	Thursdays: 8.15-10.00; classroom 402
Availability of teaching in foreign languages	The course lectures, seminars, reading materials, and assessments are in English. Therefore, the course is appropriate only for students who are proficient enough in this language.
Teacher	Dr. Luca Malatesti, Associate professor
Office	422
Office hours	Mondays 10:00 – 11:00, Tuesdays 10:00-11:00
Telephone	(051) 265 650
e-mail	lmalatesti@ffri.hr
Visiting teacher	Dr. Nicholas James Bradshaw , Assistant professor University of Rijeka - Department of Biotechnology
Office	O-226 Department of Biotechnology, Radmile Matejčić 2, 51000 Rijeka
Office hours	By agreement
Telephone	(051) 584 587
e-mail	nicholas.b@biotech.uniri.hr
Teaching assistant	Mia Biturajac, Teaching assistant
Office hours	Tuesdays 12.00-13.00, Thursdays 12.00-13.00
Office	423
Telephone	/
e-mail	mbiturajac@ffri.hr
II. DETAILED COURSE INFORMATION	
COURSE CONTENT	
<p>The module aims at introducing and exploring some themes in contemporary philosophy of psychiatry. The relation between philosophy and psychiatry is two-way. On the one hand, philosophical analyses and theories are used to investigate fundamental issues concerning the scientific and practical dimensions of psychiatry. On the other hand, psychiatric research is used to illuminate, by means of empirical results or theoretical assumptions, certain philosophical issues.</p> <p>The module will illustrate aspects of this general two-way relation by considering two main debates in contemporary philosophy of psychiatry. First, we will focus on the philosophical discussions concerning the nature and plausibility of the notion of mental disorder. Then, we will address some recent philosophical analyses of psychiatric explanation.</p> <p>The following are the main topics covered in the course:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Contemporary psychiatry and systems of classifications, the recent developments of the philosophy of psychiatry. • Critical appraisal of some anti-psychiatric arguments. An introductory presentation of the work of Michel Foucault on the history and foundations of modern psychiatry. Constructivist analyses of the notion of mental disorder. • Arguments against anti-psychiatric and constructivist theory. • Attempts at including the notion of mental disorder into that of physical disorder. • Criticisms to the biological account and alternative accounts of mental disorder. • Specific explanatory practise in psychiatry. The pragmatics of psychiatric explanation. • Intentionality, breakdowns of meaning in the psychiatric explanation of central mental disorders. <p>During the course, you will be encouraged to think critically and philosophically about the issues, evaluate and produce arguments, and you will be expected to do the same in assessment.</p>	
LEARNING OUTCOMES	
The course aims at promoting your knowledge of the following notions relative to the topics covered in the	

lectures (for more details, please see section VII. below): philosophers, views, concepts, arguments. Specifically, the course aims at promoting the following capacities:

1. *Philosophers*: capacity to associate them to the specific views, arguments, concepts in philosophy of psychiatry that are considered in the course. Some (rough) idea of when and where they proposed these views or arguments.
2. *Views*: ability to state in a concise, clear, and rigorous way the specific problem they aim to solve and their main theses.
3. *Concepts*: ability to define or characterize them in a concise, clear and rigorous ways and give appropriate examples.
4. *Arguments* (for a solution of a philosophical problem, objections and replies): Ability to present their structure, clarify their premises and their conclusion. Ability to assess their validity (whether they logically lead to their conclusion) and soundness (if they are valid, whether their premises are true). This assessment does not necessarily require the students' capacity to offer original lines of thought. An intelligent and reasoned use of what they take to be the strongest objections in the assigned core readings is enough. Selecting the appropriate objections to the different arguments and views will require thinking about the relations between topics that were discussed in different seminars.

CLASS TYPE

Lectures	Seminars	Tutorials during office hours	Independent work
X	X		X
Field work	Laboratory work	Mentoring	Other

III. EVALUATION AND GRADING POLICY

Assessed activities	SHARE OF ECTS POINTS	MAXIMAL NUMBER OF POINTS
Class attendance + seminar presentation	1	
Continuous assessment 1 – Partial exam	0,5	35
Continuous assessment 2 – Partial exam	0,5	35
FINAL EXAM	1	30
TOTAL	3	100

General remarks:

Variant 2 with final exam

Throughout the activities during the course, a corresponding number of points must be collected to gain access to the final exam.

- During classes, the student can achieve at least 50% up to a maximum of 70% points.

- At the final exam, the student can earn up to 50% to at least 30% of the points awarded.

Final mark: Based on the total sum of the points awarded during the course and the final exam, the final grade is determined according to the following distribution:

GRADE	UNDERGRADUATE AND GRADUATE STUDIES
5 (A)	from 90% to 100% points
4 (B)	from 75% to 89,9% points
3 (C)	from 60% to 74,9% points
2 (D)	from 50% to 59,9% points
1 (F)	from 0% to 49,9% points

IV. READINGS

COMPULSORY READINGS

1. Bolton, D. 2008. *What is mental disorder? An essay in philosophy, science, and values*. Oxford: Oxford University Press. (Chapter 3.)
2. Boorse, C. 1975. "On the distinction between disease and illness." *Philosophy and public affairs* 5: 49-68.

3. Cooper, R. 2007. *Psychiatry and philosophy of science*. Stocksfield: Acumen. (Chapter 2: pp. 11-27; Chapter 3: pp. 28-42, Chapter 4: pp. 44-58)
4. Fulford, K. W. M., Thornton, K., and Graham, G. 2006. *Oxford Textbook of Philosophy and Psychiatry*. Oxford: Oxford University Press. (Chapter 2: pp. 4-21; Box 2.1., pp. 8-10; Chapter 3: pp. 31-50).
5. Fulford, K. W. M. 1989. *Moral Theory and Medical Practice*. Cambridge: Cambridge University Press. (Chapter 7: pp. 115-119)
6. Gutting, G. 1994. "Foucault and the History of Madness." In Gutting, Gary, ed. *The Cambridge Companion to Foucault*. Cambridge: Cambridge University Press, 47-70.
7. Kendell, R. E. 1975. "The Concept of Disease and its Implications for Psychiatry." *British Journal of Psychiatry* 127: 305-315.
8. Megone, C. 1998. "Aristotle's Function Argument and the Concept of Mental Illness." *Philosophy, Psychiatry, & Psychology* 5, 3: 187-201.
9. Reznek, L. 1991. *The Philosophical Defence of Psychiatry*. New York: Routledge. (Chapter 1: pp. 13-25)
10. Szasz, T. 1960. "The Myth of Mental Illness." *American Psychologist*, 15: 113-118. Reprinted in C. D. Green, *Classics in the History of Psychology: An Internet Resource*.
11. Wakefield, J. C. 2007. "The concept of mental disorder: diagnostic implication of the harmful dysfunction analysis." *World psychiatry* 6: 149-156.

FURTHER READINGS

1. Fulford, K. W. M., Thornton, K., and Graham, G. 2006. *Oxford Textbook of Philosophy and Psychiatry*. Oxford: Oxford University Press.
2. Malatesti, L. i Jurjako, M. *Vrijednosti u psihijatriji i pojam mentalne bolesti*. U Prijić-Samaržija, S., Malatesti, L. i Baccarini, E. (ur.) *Moralni, politički i epistemološki odgovori na društvene devijacije*. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci, 2016. Str. 153-181.
3. Thornton, Tim. 2007. *Essential philosophy of psychiatry*. Oxford: Oxford University Press.

V. FURTHER INFORMATION

CLASS ATTENDANCE

Students are expected to attend classes regularly, participate actively in class. Students must at least attend 70% of the classes (lectures and seminars)

HOW STUDENTS ARE INFORMED

Electronic mail. Students must use and regularly check their university e-mail address

HOW TO CONTACT THE TEACHERS

Electronic mail

EXAM TYPE

Written

OTHER RELEVANT INFORMATION

Any use of someone else's text and work without referring to the source is considered intellectual theft and it is subject to the sanctions contemplated by the regulations of the University of Rijeka.

EXAM SESSIONS

Summer	1. 17.6.2020. 14h 2. 8.7.2020. 14h
Autumn	1. 2.9.2020. 14h 2. 11.9.2020. 14h

VI. COURSE CALENDAR (LIST OF TOPICS)

DATE	TOPIC
5.03.2020	Philosophy and psychiatry - Recent developments of the analytic philosophy of psychiatry. Fulford, Thornton, and Graham 2006, Chapter 2, Sessions 1, 2.; Careful study of Box 2.1., pp. 8-10.
12.03.2020	Diagnosis in medicine and psychiatry - The four dimensions of diagnosis. Fulford, Thornton, and Graham 2006, Chapter 3. Session 1.
19.03.2020	Descriptive psychopathology and categories of mental disorder – The principal classes of mental disorders that are recognised in psychiatry.

	Fulford, Thornton, and Graham 2006, Chapter 3. Sessions 2, 3.
26.03.2020	Thomas Szasz's antipsychiatry. Cooper 2007, § 2.3; Szasz 1960. (extracts) Fulford, Thornton, and Graham 2006, Chapter 2, Session 3.
2.04.2020	Partial exam I
9.04.2020	Michel Foucault on psychiatry - An introductory presentation of the work of Michel Foucault on the history and foundations of modern psychiatry. Cooper 2007, § 2.1-2.2; Reznek 1991, Chapter 8 or Gutting 1994
16.04.2020	The medical model - Defining mental disorder based on the notion of bodily disorder. Fulford, Thornton, and Graham 2006, Chapter 2, Session 4; Kendell 1975 or Reznek 1991, Chapter 1, pp. 13-24.
23.04.2020	The biological accounts. Attempts at including the notion of mental disorder into that of physical disorder. Boorse 1975 or Wakefield 2007.
30.04.2020	Against the biological accounts - Criticisms to the biological account. Cooper 2007, Chapter 3, § 3.2. Bolton 2008, Chapter 3
14.05.2020	Partial exam II
21.05.2020	Mental functions and mental disorders - Mental illness as failure of ordinary doing. Fulford, Thornton, and Graham 2006, Chapter 4, Session 4; Fulford 1989, Chapter 7.
28.05.2020	The Aristotelian account of mental disorder. A value laden account of mental disorder based on the idea of the good life. Cooper 2007 § 3.3, Megone 1998; Cooper 2007 § 3.4, 3.5
4.06.2020	Explanation in psychiatry. Campbell 2008 or Thornton 2010.

VII. TEACHING AND LEARNING STRATEGY

LEARNING OUTCOMES	CONTENTS	ACTIVITIES FOR STUDENT AND TEACHERS (teaching and learning methods)	TYPE OF ASSESSMENT
<ul style="list-style-type: none"> Enumerate major figures in philosophy of psychiatry 	<ul style="list-style-type: none"> Thomas Szasz Jerome Wakefield Michel Foucault Christopher Boorse William Fulford Rachel Cooper John Campbell 	<ul style="list-style-type: none"> Lecture Work in the text Individual work 	Written exam 1 Written exam 2 FINAL EXAM
<ul style="list-style-type: none"> Define the notion of mental disorder Distinguish between naturalist, constructivist, and normativist accounts of mental disorder 	<ul style="list-style-type: none"> Thomas Szasz's antipsychiatry Social constructivism Michel Foucault on Psychiatry The medical model of mental illness The biological model of mental illness Mental illness as a failure of ordinary doing Naturalism Normativism Hybrid positions 	<ul style="list-style-type: none"> Lecture Work in the text Individual work Group work during class 	
<ul style="list-style-type: none"> Distinguish between naturalist, constructivist, and normativist accounts of mental disorder <p style="text-align: center;"><i>Provide and evaluate at least one</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Diagnosis in medicine and psychiatry Principal classes of mental disorders Descriptive psychopathology The causes of mental illness and what confers to it its illness status 	<ul style="list-style-type: none"> Lecture Work in the text Individual work 	

<p><i>argument for naturalism and normativism about mental disorder</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Problems of living as opposed to mental illnesses • Biological function 		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Provide and evaluate at least one argument for naturalism and normativism about mental disorder</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Arguments for and against antipsychiatry • Arguments for and against normativism • Arguments for and against naturalism and hybrid vies • Understanding and explanation in psychiatry 	<ul style="list-style-type: none"> • Lecture • Work in the text • Individual work • Discussion 	

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Moralni razlozi
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Filozofija</i> (dvopredmetni)
Semestar	II., IV., IV.
Akadska godina	2019/2020.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Četvrtkom 17.30–20.30h, uč. 402
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Marko Jurjako
Kabinet	422
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Utorkom: 16-17.00; Četvrtkom: 16.00-17.00
Telefon	051 669 210
e-mail	mjurjako@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>U kolegiju će se razmatrati odnos između etike i praktičnog razuma. Mnogi autori nastoje dokazati da je moralno rasuđivanje ustvari samo jedan oblik praktičnog rasuđivanja budući da praktičnim rasuđivanjem utvrđujemo <i>razloge</i> za djelovanje odnosno, slično kao i u području etike, nastojimo ustanoviti što trebamo činiti. Razmatrajući navedeni odnos, otvaraju se različita pitanja o kojima se danas intenzivno raspravlja. U kolegiju ćemo detaljnije analizirati sljedeće probleme:</p> <ol style="list-style-type: none"> <u>Praktični razum</u> <ol style="list-style-type: none"> razlikovanje praktičnog i teoretskog rasuđivanja (razlozi za djelovanje i razlozi za vjerovanje); norme praktičnog razuma (instrumentalizam, prudencijalnost, moralne norme kao norme praktičnog razuma); <u>Razlozi</u> <ol style="list-style-type: none"> odnos razloga i motiva (distinkcija između normativnih i motivirajućih razloga); odnos razloga, želja i vrijednosti (pitanje ontološkog statusa razloga, internalizam/eksternalizam razloga, tzv. "buck-passing view" itd., objektivna i subjektivna gledišta na prirodu razloga i obveze morala); <u>Motivacija</u> <ol style="list-style-type: none"> teorije motivacije (Hjumovska teorija motivacije, mogućnost kognitivne motivacije); moralna motivacija (primjena različitih teorija motivacije na područje etike: internalizam/eksternalizam motivacije, Kantovsko shvaćanje motivacije) povezivanje filozofskih teorija motivacije s naturalističkim objašnjenjima motivacije (npr. evolucijski, neurokompjuterski, itd. pristupi motivaciji) 	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
<p>Student će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> Objasniti razliku između normativnih i motivacijskih razloga Objasniti razliku između internalizma i eksternalizma u pogledu normativnih razloga Objasniti razliku između eksternalizma u pogledu moralne motivacije Definirati Hjumovsku teoriju motivacije Povezati i usporediti Hjumovsku teoriju motivacije s naturalističkim teorijama moralne motivacije Naveći barem jedan argument u prilog internalizma (moralne motivacije i razloga) i eksternalizma (moralne motivacije i razloga) te procijeniti njihovu valjanost i uvjerljivost 	
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)	

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		X	

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave + Aktivnost na nastavi	1	10
Kontinuirana provjera znanja 1	0.5	25
Kontinuirana provjera znanja 2	0.5	25
ZAVRŠNI ISPIT/Seminarski rad	1	40
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

- Colombo, M. 2017. Social Motivation in Computational Neuroscience: Or If Brains Are Prediction Machines, Then the Humean Theory of Motivation Is False. U *Routledge Handbook of Philosophy of the Social Mind*, J. Kiverstein (ur). London i New York: Routledge.
- Enoch, D. 2014. Why I am an Objectivist about Ethics (And Why You Are, Too). U *The Ethical Life: Fundamental Readings in Ethics and Moral Problems*, R. Shafer Landau (ur.). New York: Oxford University Press, str. 192-205. Foot, P. 2002. Morality as a System of Hypothetical Imperatives. U P. Foot, ur., *Virtues and Vices*, Oxford: Clarendon Press, str. 157–173.
- Hume, D. 1985. [1739–1740]. *A Treatise of Human Nature*, London and New York: Penguin, [Potrebno je pročitati određene dijelove 3. knjige.]
- McNaughton, D. 2010. *Moralni pogled: uvod u etiku*, Zagreb: Hrvatski studiji, poglavlje 7, str. 105–114.
- Millgram, E. 2005. Was Hume a Humean. U *Ethics done right: practical reasoning as a foundation for moral theory*, E. Millgram (ur.). Cambridge: Cambridge University Press, str. 198–217.
- Korsgaard, C. 1996. Skepticism about practical reason. U C. Korsgaard, *Creating the kingdom of ends*, Cambridge: Cambridge University Press, str. 311–334.
- Roskies, A.L. 2003. Are ethical judgments intrinsically motivational? Lessons from acquired sociopathy. *Philosophical Psychology*, 16, str. 51-66.
- Scanlon, Thomas, and Derek Parfit. 2018. *Moralni kontraktualizam*. Priredio Toni Markoč. Beograd: Institut za filozofiju i društvena istraživanja.

- Smith, M. 1994. *The moral problem*. Oxford: Basil Blackwell. (4. poglavlje, *The Humean Theory of Motivation*, pretiskano iz *Mind* 1987)
- Street, S. 2006. A Darwinian dilemma for realist theories of value. *Philosophical Studies*, 127, str. 109–166.
- Williams, B. 1981. Internal and external reasons. U B. Williams, *Moral Luck*, London: Cambridge University Press, str. 101–113.

IZBORNA LITERATURA

- Alvarez, M. 2010. *Kinds of Reasons: An Essay in the Philosophy of Action*. Oxford: Oxford University Press.
- Arkonovich, S. 2013. Varieties of Reasons/motives internalism. *Philosophy Compass*, 8/3, str. 210–219.
- Asarnow, S. 2017. The reasoning view and defeasible practical reasoning, *Philosophy and Phenomenological Research*, 95, str. 614–636.
- Asarnow, S. 2016. Rational internalism. *Ethics*, 127, str. 147–178.
- Bracanović, T. 2007. *Evolucijska teorija i priroda morala*. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu Hrvatski studiji.
- Broome, J. 2000. Normative requirements. U J. Dancy (ur.), *Normativity*, Blackwell, Oxford, str. 78–99.
- Casebeer, W. 2003. *Natural ethical facts: evolution, connectionism, and moral cognition*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Copp, D. 1995. *Morality, normativity, and society*. New York: Oxford University Press.
- Copp, D. 2009. Toward a pluralist and teleological theory of normativity. *Noûs-Supplement: Philosophical Issues*, 19, 21–37.
- Cullity, G., i B. Gaut (ur.). 1997. *Ethics and Practical Reason*. Oxford: Oxford University Press.
- Dancy, J. 2000. *Practical reality*. New York: Oxford University Press.
- Davidson, D. 2001. *Essays on Actions and Events*. Clarendon: Oxford University Press.
- Decety, J. i Wheatley, T. (ur.). 2015. *The moral brain*. Cambridge, MA.: The MIT Press.
- Deem, J. M. 2016. Dehorning the Darwinian dilemma for normative realism. *Biology and Philosophy*, 31, str. 727–746.
- Dretske, Fred. 1989. 'Reasons and Causes'. *Philosophical Perspectives* 3, str. 1–15.
- Harms, William F. 2000. Adaptation and Moral Realism. *Biology and Philosophy* 15, str. 699–712.
- Hubin, D. 2007. Što je posebno u Hjumovstvu? *Novi Kamov*, 25, str. 31–44.
- Joyce, R. 2006. *The evolution of morality*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Joyce, R. 2013. The evolutionary debunking of morality. U J. Feinberg, & R. Shafer-Landau (ur.), *Reason and responsibility: readings in some basic problems of philosophy*. Boston: Wadsworth Cenage Learning, str. 527–534.
- Korsgaard, C. 2003. *The sources of normativity*, New York: Cambridge University Press.
- Korsgaard, C. 2011. The activity of reason“. U *Reasons and recognition: essays on the philosophy of T. M. Scanlon*. R. Jay Wallace , Rahul Kumar i Samuel Freeman (ur.), Oxford: Oxford University Press, str. 3–22.
- Lazović, Ž. 1988. *Razlozi, uzroci i motivi* (Hjum i Kant). Beograd: Filozofsko društvo Srbije.
- Markovits, J. 2011. Why Be An Internalist About Reasons? U *Oxford studies in metaethics*, vol. 6 (Russ Shafer-Landau, ur.), Oxford: Oxford University Press, str. 255–279.
- Markovits, J. 2014. *Moral reason*. Oxford: Oxford University Press.
- McPherson, T. i D. Plunkett (ur.). 2017. *The Routledge Handbook of Metaethics*. Routledge
- Parfit, D., 2011. *On what matters*, Vol. 1 i 2, Oxford: Oxford University Press.
- Pözlner, T. 2018. *Moral Reality and the Empirical Sciences*. New York: Routledge.
- Rini, R. 2020. 'Contingency Inattention: Against Causal Debunking in Ethics'. *Philosophical Studies* 177 (2): 369–89. <https://doi.org/10.1007/s11098-019-01397-8>.
- Scanlon, T. 1998. *What we owe to each other*. Cambridge: Harvard University Press.
- Schroeder, T. 2004. *Three faces of desire*. Oxford: Oxford University Press.
- Schroeder, M. A. 2007. *Slaves of the passions*. Oxford: Oxford University Press
- Schroeder, T., Roskies A. L, and S. Nichols. 2010. Moral motivation. U *The Moral Psychology Handbook*, Doris, J. and S. Stich (ur.) Oxford University Press.
- Searle, J. 2001. *Rationality in action*. Cambridge, MA.: MIT Press.
- Smith, M. 1994. *The moral problem*. Oxford: Basil Blackwell.
- Smith, M. 2007. The externalist challenge. U R. Shafer-Landau i T. Cuneo (ur.), *Foundations of ethics: an anthology*. Blackwell, str. 231–239.

- Sinhababu, N. 2013. The desire-belief account of intention explains everything, *Noûs*, 47, str. 680–696.
- Sinnott-Armstrong, W. 2014. Do Psychopaths Refute Internalism? U *Being Amoral: Psychopathy and Moral Incapacity*, T. Schramme (ur.), 187–207. Cambridge, Mass.: The MIT Press.
- Star, D. (ur). 2018. *The Oxford Handbook of Reasons and Normativity*. Oxford: Oxford University Press.
- Strandberg, C. 2017. A puzzle about reasons and rationality. *Journal of Ethics*, 21, str. 63–88.
- Sušnik, M. 2009. Internalizam razloga: dvije interpretacije. *Filozofska istraživanja*, 29, str. 349–363.
- Sušnik, M. 2012. Hjumovska teorija motivacije: u obranu dogme. *Prolegomena*, 11 str. 83–105.
- Vavova, K. 2015. Evolutionary debunking of moral realism. *Philosophy Compass*, 10, 104–116.
- Wallace, R. J. 2006. *Normativity and the Will*. Oxford: Clarendon Press. Odabrana poglavlja

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Od studenata se očekuje redovito pohađanje nastave, aktivno sudjelovanje na nastavi i izvršavanje zadanih obveza

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Web stranice Fakulteta, tj. Odsjeka za filozofiju. Oglasne ploče Odsjeka za filozofiju. Elektronička pošta. Tajništvo Odsjeka za filozofiju.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

U vrijeme konzultacija. Elektronička pošta.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Zaključna ocjena izračunat će se na temelju uspjeha na kolokvijima, seminarskog rada te aktivnosti na nastavi.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljećni izvanredni	
Ljetni	17.06.2020. 08.07.2020.
Jesenski izvanredni	4.09.2020. 8.09.2020.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME (Blokovi od 4 nastavna sata)
05.03.	Uvodno predavanje: etika i moralni razlozi Problem opravdanja morala
12.03.	Hjumovsko shvaćanje praktičnog razuma i motivacije
19.03.	Kantijansko shvaćanje praktičnog razuma Internalizam u pogledu razloga
26.03.	Odnos razloga i racionalnosti
02.04.	Eksternalizam u pogledu razloga
09.04.	Podrazumijevaju li moralne prakse subjektivna ili objektivna gledišta? Kontinuirana provjera 1
16.04.	Evolucija morala Antirealizam i „debunking“ argumenti

23.04.	Naturalistički pristupi motivaciji i moralnim razlozima - slučaj kvazi-psihopata
30.04.	Naturalistički pristupi motivaciji i moralnim razlozima – neurokompjucionalizam Kontinuirana provjera 1

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
<ul style="list-style-type: none"> • Studenti će moći napisati seminar (1000-3000 riječi) o teorijskim gledištima na ulogu, prirodu i odnos razuma, motivacije i etičkog rasuđivanja, te kritički procijeniti argumente u prilog tim teorijskim gledištima 	Razmatranje odnosa između etike i praktičnog razuma. Mnogi autori nastoje dokazati da je moralno rasuđivanje ustvari samo jedan oblik praktičnog rasuđivanja budući da praktičnim rasuđivanjem utvrđujemo <i>razloge</i> za djelovanje odnosno, slično kao i u području etike, nastojimo ustanoviti što trebamo činiti.	Nastavnik: kroz mentorski rad će objasniti studentima kako da napišu seminarski rad te im pomoći da ga usavrše. Studenti: primjena znanja i vještina s kolegija Filozofsko istraživanje i pisanje. Studentima koji nisu odslušali FiP će pomoći nastavnik kroz mentorski rad.	Ocjena seminarskog rada
<ul style="list-style-type: none"> • Razlikovati praktični od teorijskog uma, odnosno praktične od teorijskih razloga 	1. <u>Praktični razum</u> (a) razlikovanje praktičnog i teoretskog rasuđivanja (razlozi za djelovanje i razlozi za vjerovanje); (b) norme praktičnog razuma (instrumentalizam, prudencijalnost, moralne norme kao norme praktičnog razuma);	Predavanje; Rad na tekstu; Grupni rad Frontalni rad	Usmeno i pismeno odgovaranje
<ul style="list-style-type: none"> • Objasniti razliku između normativnih i motivacijskih razloga 	2. <u>Razlozi</u> (a) odnos razloga i motiva (distinkcija između normativnih i motivirajućih razloga);	Predavanje; Rad na tekstu; Diskusija; Frontalni rad	Usmeno i pismeno odgovaranje
<ul style="list-style-type: none"> • Objasniti razliku između internalizma i eksternalizma u pogledu normativnih razloga i internalizma i eksternalizma u pogledu moralne motivacije 	2. <u>Razlozi</u> (b) odnos razloga, želja i vrijednosti (pitanje ontološkog statusa razloga, internalizam/eksternalizam razloga, tzv. "buck-passing view" itd.)	Predavanje; Rad na tekstu; Diskusija; Frontalni rad	Usmeno i pismeno odgovaranje
<ul style="list-style-type: none"> • Definirati Hjumovsku teoriju motivacije 	3. <u>Motivacija</u> teorije motivacije (Hjumovska teorija motivacije, mogućnost kognitivne motivacije)	Predavanje; Rad na tekstu; Frontalni rad	Usmeno i pismeno odgovaranje
<ul style="list-style-type: none"> • Povezati i usporediti Hjumovsku 	3. <u>Motivacija</u> <ul style="list-style-type: none"> • moralna motivacija (primjena različitih 	Predavanje; Rad na tekstu; Diskusija;	Usmeno i pismeno odgovaranje

<p>teoriju motivacije s naturalističkim teorijama moralne motivacije</p>	<p>teorija motivacije na područje etike</p> <ul style="list-style-type: none"> • povezivanje filozofskih teorija motivacije s naturalističkim objašnjenjima motivacije (npr. evolucijski, neurokompjuterski, itd. pristupi motivaciji) 	<p>Frontalni rad</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Navesti barem jedan argument u prilog internalizma (moralne motivacije i razloga) i eksternalizma (moralne motivacije i razloga) te procijeniti njihovu valjanost i uvjerljivost 	<p><u>2. Razlozi</u> (a) odnos razloga i motiva (distinkcija između normativnih i motivirajućih razloga); (b) odnos razloga, želja i vrijednosti (pitanje ontološkog statusa razloga, internalizam/eksternalizam razloga, tzv. "buck-passing view" itd.)</p> <p><u>3. Motivacija</u> teorije motivacije (Hjumovska teorija motivacije, mogućnost kognitivne motivacije)</p> <ul style="list-style-type: none"> • moralna motivacija (primjena različitih teorija motivacije na područje etike) • povezivanje filozofskih teorija motivacije s naturalističkim objašnjenjima motivacije (npr. evolucijski, neurokompjuterski, itd. pristupi motivaciji) 	<p>Predavanje; Rad na tekstu; Diskusija;</p> <p>Frontalni rad</p> <p>Studenti: pisanje seminara</p>	<p>Usmeno i pismeno odgovaranje; Ocjena seminarskog rada</p>

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Ontologija i etika Nicolaia Hartmanna		
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Filozofija</i> (dvopredmetni)		
Semestar	2, 4. i 6.		
Akadska godina	2019./2020.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Ponedjeljkom od 14,30h do 16h, soba 450.		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Neven Petrović		
	Kabinet	F-425	
	Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Ponedjeljkom od 16-17,30h; utorkom od 12h do 13,30h	
	Telefon	051 265 647	
	e-mail	npetrovic@ffri.hr	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Prvi dio kolegija, od 8 nastavnih sati (4 tjedna) posvećen je Hartmannovim ontološkim razmatranjima, onako kako su ona izložena u njegovom najpopularnijem radu koji obrađuje tu tematiku. Polaznike bi se tako upoznalo s time što je predmet ontologije, kao središnje metafizičke discipline, s njenim temeljnim pojmovima (postojanje, biće, bitak, suština i sl.) kao i s najvažnijim učenjima (kao npr. koje su vrste bića, koji su slojevi postojanja, koji su odnosi između tih slojeva i sl.). Prema potrebi i interesima studenata, moglo bi se posegnuti i za nekim drugim Hartmannovim ontološkim radovima, npr. <i>Prilogu zasnivanje ontologije</i>, koji detaljnije razrađuju neka od pitanja koja bi u ovom prvom dijelu kolegija bila dotaknuta. Drugi dio kolegija, od 20 nastavnih sati (10 tjedana), usredotočen je na jedno od najboljih i najpopularnijih Hartmannovih djela, njegovu <i>Etiku</i>. Iako je ta knjiga prevedena na hrvatski prije petnaest godina, nije dobila pažnju kakvu zaslužuje jer je kontinentalna filozofija u to doba već počela gubiti primat kod nas. A to je djelo i dobra ilustracija za dio ontoloških teza ovog autora jer on i etičkim vrijednostima nalazi određeno mjesto na tzv. „ljestvici bića“. S tom ontološkom problematikom vezanom uz vrijednosti započinje i ovaj dio kolegija o Hartmannu, a zatim polako prelazi na druge, specifično etičke, teme koje se u knjizi obrađuju (npr. koje su vrste etičkih vrijednosti, na koji se način one odnose prema realnosti, kako su utemeljene i slično). Jedini dio Hartmannove knjige koji bi se u potpunosti izostavio iz domene ovog kolegija jest posljednji, treći, koji se bavi problemom slobode volje koji ionako ima već dovoljno prostora u nastavnom programu Odsjeka za filozofiju.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Nakon odslušanog i položenog kolegija studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razumjeti ključne preokupacije tzv. kontinentalne ontologije i etike; - definirati probleme postojanja i vrsta bića, sfera postojanja, vrsta vrijednosti; - razlikovati i interpretirati osnovna gledišta o tim problemima; - identificirati glavne smjerove kritike tih gledišta; - kritički interpretirati i vrednovati spomenuta temeljna gledišta; - samostalno nastaviti daljnje izučavanje obrađenih tema, ukoliko ih to bude zanimalo; - argumentirano zaključivati o ontološkim i etičkim problemima općenito. 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x		x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	

Pohađanje nastave	1	
Aktivnost na nastavi	1	50
Kontinuirana provjera znanja 1		
Kontinuirana provjera znanja 2		
ZAVRŠNI ISPIT	1	50
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

- 1) Hartmann, N. *Novi putevi ontologije*, BIGZ, Beograd, 1973.
- 2) Hartmann, N. *Etika*, Naklada Ljevak, Zagreb, 2003, str. 25-245, 536-608.

IZBORNA LITERATURA

- 1) Hartmann, N. *Prilog zasnivanju ontologije*, Izvori i tokovi, Zagreb, 1977.
- 2) Hartmann, N. *Osnovne crte jedne metafizike spoznaje*, Naprijed, Zagreb, 1977.
- 3) Hartmann, N. *Estetika*, BIGZ, Beograd, 1980.
- 4) Pejović, D. *Realni svijet: temelji ontologije Nicolaja Hartmana*, Nolit, Beograd, 1960.
- 5) Pejović, D. *Suvremena filozofija Zapada*, Matica hrvatska, Zagreb, 1967, str. 79-93, 211-223 (28)
- 6) Polšek, D. *Aporija realnog*, Hrvatsko filozofsko društvo, Zagreb, 1989.
- 7) Popper, K.R. *U potrazi za boljim svijetom: predavanja i napisi iz 30 godina*, KruZak, Zagreb, 1997, str. 13-39 i 163-172 (37)
- 8) Schopenhauer, A. *Essay on the Freedom of the Will*, Dover Publications, Mineola, 2005, str. 27-64 (38)

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

- Studenti mogu maksimalno izostati tri puta sa satova predavanja i seminara, odnosno moraju prisustvovati na 80% sati.
- Za više od tri izostanka studenti će dobiti dodatni seminar koji trebaju predati zajedno s obaveznim.
- U slučaju opravdanoga duljeg izostanka student se o nastavi može informirati e-mailom na: npetrovic@ffri.hr
- Kašnjenje se tolerira do 10 minuta.
- Za nastave valja ugasiti mobitele i izbjegavati ulaske i izlaske.
- Od studenata se očekuje odgovornost u izvršavanju obaveza.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Web stranice fakulteta
Elektroničkom poštom

Usmeno	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
Nakon nastave i u vrijeme konzultacija Elektroničkom poštom	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Studenti prvo moraju pristupiti pismenom ispitu objektivno tipa (test višestrukog izbora), a zatim usmenom ispitu.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	
Proletni izvanredni	
Ljetni	15.06. i 01.07. u 11h
Jesenski izvanredni	01.09. i 11.09. u 11h
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
2.3.2020.	Uvod: značenje i glavne karakteristike filozofije Nicolai Hartmanna; o ontologiji općenito
9.3.2020.	Hartmannova ontologija: o kategorijama postojanja
16.3.2020.	Stupnjevitost i slojevita izgradnja svijeta
23.3.2020.	Zakoni slojevanja realnog svijeta
30.3.2020.	Hartmannova etika: zadatak etike i kako ga ispuniti
6.4.2020.	Pogrešni putevi da se ispuni zadatak etike i što se iz tih grešaka daje naučiti
20.4.2020.	Apsolutnost i relativnost vrijednosti, način postojanja vrijednosti i njihov odnos prema zbilji
27.4.2020.	Priroda i vrste etičkog zahtjeva (trebanja), uloga osobe
4.5.2020.	Poredak vrijednosti
11.5.2020.	Temeljne vrijednosti
18.5.2020.	Temeljne moralne vrijednosti
25.5.2020.	Posebne moralne vrijednosti 1
1.6.2020.	Posebne moralne vrijednosti 2
8.6.2020.	Završna diskusija

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
razumijevanje ključnih preokupacija tzv. kontinentalne ontologije i etike	- kratka povijest kontinentalne ontologije i etike	- predavanja - rasprava	- sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
definiranje problema postojanja i vrsta bića, sfera postojanja, vrsta vrijednosti	- Hartmannovo učenje o četiri sloja postojanja	- predavanja - rasprava	- sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i

	<ul style="list-style-type: none"> - Hartmannovo učenje o odnosima među slojevima bića - Hartmannova vizija etike kao zasnovane na carstvu duhovnih entiteta 		usmeni ispit
razlikovanje i interpretiranje osnovnih gledišta o tim problemima	<ul style="list-style-type: none"> - klasična metafizička učenja o vrstama postojanja - Hartmannova učenja o postojanju i odnosu među vrstama bića 	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
identificiranje glavnih smjerova kritike tih gledišta	<ul style="list-style-type: none"> - Hartmannova kritika ranijih ontologija i etičkih sustava - problemi Hartmannove ontologije i etike 	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
kritička interpretacija i vrednovanje spomenutih temeljnih gledišta	<ul style="list-style-type: none"> - razne kritičke napomene o klasičnim pozicijama o tim pitanjima kao i o Hartmannovoj ontologiji i etici 	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
samostalno daljnje izučavanje obrađenih tema	<ul style="list-style-type: none"> - cjelokupno obrađeno gradivo 	<ul style="list-style-type: none"> - rad na tekstovima - rasprava - pisanje radova 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - pisani radovi
argumentirano zaključivanje o ontološkim i etičkim problemima općenito	<ul style="list-style-type: none"> - cjelokupno obrađeno gradivo 	<ul style="list-style-type: none"> - rasprava - pisanje radova 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - pisani radovi

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Paradoksi		
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Filozofija</i> (dvopredmetni)		
Semestar	II., IV., VI.		
Akadska godina	2019./2020.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	0+30+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Ponedjeljak, 12.15-13.30, uč. 401		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da		
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Boran Berčić		
	Kabinet	416	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Ponedjeljkom 15.30-16.30, Utorkom 11,45-12,15 i 13.30-14.00		
	Telefon	265645	
	e-mail	bbercic@ffri.hr	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p><u>Semantički paradoksi</u>: paradoks lažljivca, paradoks brijača i neki drugi semantički i srodni paradoksi.</p> <p><u>Paradoksi induktivnog rasuđivanja</u>: Hempelov paradoks ili paradoks gavranova, Goodmanova nova zagonetka indukcija ili "Grue" paradoks, "Kripkestein".</p> <p><u>Paradoksi deduktivnog rasuđivanja</u>: Carollov paradoks Ahila i kornjače, zadatak izbora i paradoks materijalne implikacije.</p> <p><u>Paradoksi u racionalnom odlučivanju</u>: zatvorenikova dilema, Newcombov paradoks, Buridanov magarac.</p> <p><u>Pragmatički paradoksi</u>: neočekivani ispit ili paradoks vješanja, Mooreov paradoks.</p> <p><u>Paradoksi kretanja</u>: Zenonove aporije.</p> <p><u>Paradoksi vremena</u>: paradoks putovanja kroz vrijeme i McTaggartov paradoks.</p> <p><u>Paradoksi božanskih atributa</u>: svemoć i sveznanje.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Detaljno upoznati najvažnije paradokse u filozofiji. Uvećati sposobnost prepoznavanja paradoksalnih posljedica pozicija u filozofiji, uvećati sposobnost prepoznavanja logičkih pogrešaka.</p>			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
	x		
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1		
Seminarski rad	1	50	
Kontinuirana provjera znanja 1			
Kontinuirana provjera znanja 2			
ZAVRŠNI ISPIT	1	50	
UKUPNO	3	100	
<p>Opće napomene:</p> <p>Varijanta 1 bez završnog ispita</p> <p>Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.</p> <p>Varijanta 2 sa završnim ispitom</p>			

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Sainsbury R.M: *Paradoxes*, Cambridge University Press, 1995.

IZBORNA LITERATURA

Robert M. Martin: *There Are Two Errors In The Title Of This Book, a sourcebook of philosophical puzzles, paradoxes and problems*, Ontario, Canada, 1992.

Michael Clark: *Paradoxes From A to Z*, Routledge, 2002.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Treba pohađati nastavu. Student je dužan biti prisutan na najmanje 70% nastave.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Usmeno na nastavi, oglasnom pločom Odsjeka, obavijestima na web-u, e-mailom.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Na nastavi, na konzultacijama, e-mailom, itd.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Seminarski rad i pismeni ispit.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	15.6. i 29.6. u 12 sati
Jesenski izvanredni	31.8. i 7.9. u 12 sati

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
2.3.2020.	Podjela tema i definicija paradoksa
9.3.2020.	Kockarski paradoks
16.3.2020.	Monty Hall paradoks
23.3.2020.	Zenon: prostor, vrijeme i kretanje I
30.3.2020.	Zenon: prostor, vrijeme i kretanje II
6.4.2020.	Sorit: struktura argumenta i rješenja
20.4.2020.	Paradoksi racionalnog odlučivanja: Ztvorenikova dilema
27.4.2020.	Paradoksi racionalnog odlučivanja: Newcombov paradoks
4.5.2020.	Paradoksi racionalnog vjerovanja: Paradoks potvrde: Goodman, <i>grue</i>

11.5.2020.	Paradoksi racionalnog vjerovanja: Neočekivani ispit
18.5.2020.	Semantički paradoksi: Lažljivac
25.5.2020.	Paradoks materijalne konstitucije
1.6.2020.	Paradoks tolerancije
8.6.2020.	Ispit

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
<p>Studenti će biti u stanju prepoznati najvažnije paradokse i situacije u kojima oni nastaju.</p> <p>Moći će ponuditi standardna rješenja najpoznatijih paradoksa.</p> <p>Ova dva ishoda trebala bi dovesti do toga da studenti u svom kasnijem radu pažljivije formuliraju pozicije koje zastupaju, to jest, da ne zastupaju pozicije koje dovode do paradoksalnih posljedica.</p>	<p>Kockarski paradoks</p> <p>Monty Hall paradoks</p> <p>Zenon I</p> <p>Zenon II</p> <p>Sorit</p> <p>Zatvorenikova dilema</p> <p>Newcombov paradoks</p> <p>Paradoks potvrđivanja: Goodman, <i>grue</i></p> <p>Neočekivani ispit</p> <p>Lažljivac</p> <p>Materijalna konstitucija</p> <p>Tolerancija</p>	<p>Predavanje, seminar, konzultacije.</p>	<p>Izlaganje seminara, aktivnost na nastavi, završni pismeni ispit.</p>

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija	Povijest političke filozofije 2
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Filozofija</i> (dvopredmetni)
Semestar	2, 4 i 6.
Akadska godina	2019./2020.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Utorkom od 8,15h do 10h, soba 450
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	Doc. dr. sci. Neven Petrović
Kabinet	F-425
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Ponedjeljkom od 16h do 17,30, utorkom od 12h do 13,30h.
Telefon	051
e-mail	npetrovic@ffri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

- Obrađuju se četiri klasična predstavnika teorije društvenog ugovora – T. Hobbes, B. Spinoza, J. Locke i J.J. Rousseau.
- Čitaju se i interpretiraju odabrani dijelovi iz Hobbesova *Levijatana*; Spinozina *Političkog traktata* i *Teološko-političkog traktata*, Lockeove *Dvije rasprave o vladi* te Rousseauov *Društveni ugovor*;
- Ovi se obrađeni dijelovi povezuju s cjelinom njihove misli te s povijesnim okolnostima u kojima nastaju;
- Potom obrađujemo zajedničke značajke između ova četiri filozofa i razlike među njima;
- Pratimo razvoj ideje društvenog ugovora kod Kanta i potom izlažemo kritiku društvenog ugovora od strane Humea;
- Ukazujemo na utjecaj ovih filozofa na suvremene rasprave u političkoj filozofiji – Hobbesov utjecaj na Gauthiera; Lockeov utjecaj na Nozicka; Rousseauov utjecaj na suvremene republikance i deliberativne demokrate.
- Nakon ovih autora obrađuje se i politička i pravna filozofija Immanuela Kanta. Čitaju se odabrani Kantovi spisi vezani uz političku filozofiju;
- Obrađuju se problemi definiranja prosvjetiteljskog projekta u liberalizmu i objašnjavaju se pojmovi poput individualizma, egalitarizma i univerzalizma;
- Određuje se odnos Kantove političke filozofije s njegovom moralnom filozofijom;
- Objašnjava se Kantov kozmopolitizam, te ideje svjetske zajednice i svjetske vlade;
- Upućuje se na ideju građanstva i javnog korištenja uma;
- Iznosi se njegova ideja retributivne pravednosti;

Ukazuje se na utjecaj Kantove političke misli na suvremene političke rasprave, posebno na Johna Rawlsa.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Nakon odslušanog i položenog kolegija studenti će moći:

- razumjeti ključne preokupacije novovjeke političke filozofije;
- definirati probleme vezane uz pitanja: legitimnosti države, društvenog ugovora, političke obaveze građana i dosega političke vlasti;
- razlikovati i interpretirati osnovna gledišta o tim problemima;
- identificirati glavne smjerove kritike tih gledišta;
- kritički interpretirati i vrednovati spomenuta temeljna gledišta;
- samostalno nastaviti daljnje izučavanje obrađenih tema, ukoliko ih to bude zanimalo;
- argumentirano zaključivati o filozofsko-političkim problemima općenito.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	0
Aktivnost u nastavi	1	50
Kontinuirana provjera znanja 1		
Kontinuirana provjera znanja 2		
ZAVRŠNI ISPIT	1	50
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

- 1) Thomas Hobbes; *Levijatan*; Naklada Jesenski i Turk; Zagreb; 2004, glave XIII-XXI, str. 90-154 (65)
- 2) Spinoza, B. (1677) *Politički traktat*, Kultura, Beograd, 1957, str. 5-32 (28)
- 3) John Locke; *Druga rasprava o vladi*; Mladost, Beograd; 1978, (glave 2-5, 8-12), str. 11-34, 56-84 (53)
- 4) David Hume; "Of the Original Contract", u Hume, D. *Essays Moral, Political, and Literary*, Liberty Fund, Indianapolis, 1985, str. 465-87 (23)
- 5) Jean Jacques Rousseau; *Društveni ugovor*; Školska knjiga, Zagreb; 1978, (I knjiga 6-9 i II knjiga 1-7, III knjiga 1-2, 10-18 i IV knjiga 1-2), str. 100-118, 126-132, 144-157 (39)
- 6) Benjamin Constant; «O slobodi u antičko i moderno doba», u Constant, B. *Načela politike i drugi spisi*, Politička kultura, Zagreb, 1993, str. 163-82 (20)
- 7) Immanuel Kant; *Pravno – politički spisi*; Politička kultura, Zagreb; 2000, str. 61-97 i 115-153 (75)

Ukupno: 303 str.

IZBORNA LITERATURA

Klasici:

- Bodin, J. (1577) *Šest knjiga o republici*, Politička kultura, Zagreb, 2002.
- Hobbes, T. (1655) *Human Nature* i *De Corpore Politico*, Oxford University Press, Oxford, 1999.
- Spinoza, B. (1670) *Teološko-politički traktat*, Kultura, Beograd, 1957.
- Filmer, R. (1680) *Patriarcha*, u Locke, J. *Dvije rasprave o vladavini*, Mladost, Beograd, 1978, str. 57-132 (76)
- Locke, J. (1690) *Prva rasprava o vladavini*, Mladost, Beograd, 1978, str. 134-242 (109)
- Hume, D. (1739) *Rasprava o ljudskoj prirodi*, Svjetlost, Sarajevo, 1983, III knjiga, I-II, str. 389-485 (96)
- Hume, D. (1751) *Enquiry Concerning Principles of Morals*, Clarendon Press, Oxford, 1975, str. 169-284 (116)
- Montesquieu, C. (1748) *O duhu zakona I-II*, Filip Višnjić, Beograd, 1989.
- Rousseau, J.J. (1755) *Rasprava o porijeklu i osnovama nejednakosti među ljudima*, Školska knjiga, Zagreb, 1979, str. 15-90 (76)
- Rousseau, J.J. (1751-70) *Politički spisi*, Informator, Zagreb, 1993.
- Voltaire (1763) *Rasprava o toleranciji*, Školske novine, Zagreb, 1990.
- Beccaria, C. (1764) *O zločinima i kaznama*, Logos, Split, 1984.
- Burke, E. (1790) *Razmišljanja o Francuskoj revoluciji*, Politička kultura, Zagreb, 1993.
- Paine, T. (1791-2) *Prava čovjeka i drugi spisi*, Informator, Zagreb, 1987.
- Kant, I. (1797) *Metafizika čudoređa*, Veselin Masleša, Sarajevo, 1967, str. 117-159 i 170-176 (49) ili Kant, I. *Metafizika čudoređa*, Matica Hrvatska, Zagreb, 1999, str. 103-144 (32)

Suvremene rasprave:

- Dawkins. R. *Sebični gen*, Izvori, Zagreb, 1997, str. 231-43 (13)
- Axlerod, R. "Evolucija suradnje", u Polšek, D. (ured.) *Sociobiologija*, Jesenski i Turk, Zagreb, 1997, str. 283-97 (15)
- Nozick, R. *Anarhija, država i utopija*, Jesenski i Turk, Zagreb, 2003, str. 27-51; 80-6; 125-7; 232-42; 385-414 (74)
- Otsuka, M. *Libertarianism without Inequality*, Clarendon Press, Oxford, 2003.
- Simmons, J. "Tacit Consent and Political Obligation", *Philosophy and Public Affairs*, Vol. 5, No. 3, 1976, str. 274-91 (18)
- Waldron, J. «Rights and Majorities: Rousseau Revisited», u Waldron, J. *Liberal Rights*, Cambridge University Press, 1993, str. 392-421 (30)
- Primorac, I. «Riječ 'sloboda' na okovima galijota. Bosanquetova teorija opće volje», u Primorac, I. *Filozofija na djelu*, Hrvatsko filozofsko društvo, Zagreb, 2001, str. 129-50 (22)
- Flikshuh, K. *Kant and Modern Political Philosophy*; Cambridge, Cambridge University Press, 2004.
- Ripstein, A. *Force and Freedom: Kant's Legal and Political Philosophy*, Cambridge, Harvard University Press, 2009.

Sekundarna:

- Bertram, C. *Routledge Philosophy Guidebook to Rousseau and Social Contract*; Routledge, London; 2004.
- Boucher, D. i Kelly P. (ur.), *The Social Contract from Hobbes to Rawls*; Routledge, London, 1994.
- Cohen, G.A. *Lectures on the History of Moral and Political Philosophy*, Princeton University Press, 2013.
- Copleston, F. *Historija filozofije IV-V*, BIGZ, Beograd, 1989-2001.
- Hampton, J. *Political Philosophy*, Westview Press, Boulder, 1997, str. 39-69 (31)
- Kulenović, E. (ur.) *Moderna politička teorija*, Fakultet političkih znanosti, Zagreb, 2013.
- Lloyd-Thomas, D.A. *Locke on Government*, Routledge, London, 1995.
- Knowles, D. *Routledge Philosophy Guide to Hegel and Philosophy of Right*; Routledge, London, 2002.
- Maier, H./Rausch, H./Denzer, H. (ur.) *Klasici političkog mišljenja II*, Golden Marketing, Zagreb, 1998.
- Newey, G. *Routledge Philosophy Guidebook to Hobbes and Leviathan*; Routledge, London, 2008.
- Rawls, J. *Lectures on the History of Political Philosophy*, Belknap Press, 2007.
- Strauss, L. (ur.) *Povijest političke filozofije*, Golden Marketing, Zagreb, 2006.
- Stroud, B. *Hume*, Routledge & Kegan Paul, London, 1977, str. 141-218 (78)
- Stupar, M. *Politička filozofija*, Institut za filozofiju i društvenu teoriju/IP „Filip Višnjić, Beograd, 2010, str. 201-275 (75)
- Wolff, J. *An Introduction to Political Philosophy*, Oxford University Press, Oxford, 2006.

Knjige iz serije *Very Short Introduction*: Tuck, R. *Hobbes*; Dunn, J. *Locke*; Ayer, A.J. *Hume*; Wokler, R. *Rousseau*, Oxford University Press, 1980-2001; Scruton, R. *Kant*.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

- Studenti mogu maksimalno izostati tri puta sa satova predavanja i seminara, odnosno moraju prisustvovati na 80% sati.
- Za više od tri izostanka studenti će dobiti dodatni seminar koji trebaju predati zajedno s obaveznim.
- U slučaju opravdanoga duljeg izostanka student se o nastavi može informirati e-mailom na: npetrovic@ffri.hr
- Kašnjenje se tolerira do 10 minuta.
- Za nastave valja ugasiti mobitele i izbjegavati ulaske i izlaske.
- Od studenata se očekuje odgovornost u izvršavanju obaveza.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Web stranice fakulteta
Elektroničkom poštom
Usmeno

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Nakon nastave i u vrijeme konzultacija
Elektroničkom poštom

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Studenti prvo moraju pristupiti pismenom ispitu objektivnog tipa (test višestrukog izbora), a zatim i usmenom ispitu.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proletni izvanredni	
Ljetni	15.06. i 01.07. u 11h
Jesenski izvanredni	01.09. i 11.09. u 11h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEMA
3.3.2020.	Uvod u kolegij: glavne karakteristike novovjekovne političke filozofije
10.3.2020.	Thomas Hobbes: o ljudskoj prirodi, o prirodnom stanju
17.3.2020.	Thomas Hobbes: kao izaći iz prirodnog stanje; prirodni zakoni i država
24.3.2020.	Thomas Hobbes: kritičke napomene o njegovoj političkoj teoriji
31.3.2020.	Baruch de Spinoza: radikalizacija i demokratiziranje Hobbesa
7.4.2020.	John Locke: prirodno stanje kao stanje suradnje
14.4.2020.	John Locke: nezgode prirodnog stanja i razlozi za uspostavu države
21.4.2020.	John Locke: država i njena struktura; pravo na pobunu
28.4.2020.	Jean – Jacques Rousseau: filozofija povijesti; kultura kao regres
5.5.2020.	Jean – Jacques Rousseau: ključne karakteristike društvenog ugovora
12.5.2020.	Jean – Jacques Rousseau: demokracija i opća volja
19.5.2020.	Immanuel Kant: osnove njegove filozofije morala i politike
26.5.2020.	Immanuel Kant: republikansko državno uređenje
2.6.2020.	Immanuel Kant: međunarodni odnosi
9.6.2020.	Završna diskusija

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
sumiranje ključnih preokupacija novovjeke političke filozofije	<ul style="list-style-type: none"> - kratka povijest antičke, srednjovjekovne i novovjekovne političke filozofije 	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
definiranje problema vezanih uz pitanja: legitimnosti države, društvenog ugovora, političke obaveze građana i dosega političke vlasti	<ul style="list-style-type: none"> - Hobbesova i Lockeova vizija prirodnog stanja: zašto iz njega treba izaći? - karakteristike društvenog ugovora kod Hobbesa, Lockeja, Rousseaua i Kanta - implikacije tih različitih shvaćanja društvenog ugovora 	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
razlikovanje i interpretiranje osnovnih gledišta o tim problemima	<ul style="list-style-type: none"> - Hobbesova, Lockeova, Rousseauova i Kantova vizija države i politike 	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
identificiranje glavnih smjerove kritike tih gledišta	<ul style="list-style-type: none"> - međusobne kritike tih mislilaca - novija opažanja o problemima tih pozicija i noviji pokušaji rješenja 	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
kritička interpretacija i vrednovanje spomenutih temeljnih gledišta	<ul style="list-style-type: none"> - međusobne kritike tih mislilaca - novija opažanja o problemima tih pozicija - noviji pokušaji rješenja problema koje su otvorili klasični mislioci 	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
samostalno nastavljanje daljnog izučavanja obrađenih tema	<ul style="list-style-type: none"> - cjelokupno obrađeno gradivo 	<ul style="list-style-type: none"> - rad na tekstovima - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - pisani radovi
argumentirano prosuđivanje o filozofsko-političkim problemima općenito	<ul style="list-style-type: none"> - cjelokupno obrađeno gradivo 	<ul style="list-style-type: none"> - rasprava - rad na tekstovima - pisanje radova 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - pisani radovi

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Temeljni problemi metafizike
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Filozofija</i> (dvopredmetni)
Semestar	II, IV, VI
Akadska godina	2019./2020.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Ponedjeljkom u 10:15 u prostoriji 401
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Nema je
Nositelj kolegija	Filip Čeč
	Kabinet
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Ponedjeljkom od 12:00 do 14:00; Četvrtkom od 13:45 do 14:45
	Telefon
	051 265 649
	e-mail
	fcec@ffri.hr
Suradnik na kolegiju	
	Kabinet
	Vrijeme za konzultacije
	Telefon
	e-mail
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>1. Priroda metafizike - Što je metafizika?; metafizika kao teorija kategorija; ontologija i ontološke kategorije; upoznavanje s literaturom.</p> <p>2. Identitet i promjena - Identitet kroz vrijeme i promjena kompozicije; kvalitativna promjena i doktrina vremenskih dijelova; promjena i prostorno-vremenska podudarnost; osobni identitet.</p> <p>3. Nužnost, esencija i mogući svjetovi – Nužnost i identitet; esencijalizam; jezik mogućih svjetova; modalna logika i mogući svjetovi, realizam/antirealizam u pogledu mogućih svjetova.</p> <p>4. Uzrokovanje i kondicionali - kontrafaktički kondicionali; uzroci i uvjeti; Hume i uzrokovanje; kontrafaktički kondicionali i događajno uzrokovanje.</p> <p>5. Djelatnici, radnje i događaji – događajno uzrokovanje i djelatnikovo uzrokovanje; radnje i događaji; realizam/antirealizam događaja; događaji, stvari i prostor-vrijeme; ontologija događaja i ontologija stvari; ontologija događaja i suvremena fizika;</p> <p>6. Prostor i vrijeme – apsolutizam i relacionizam (relativizam); dimenzionalnost i struktura prostora; prazan i ispunjen prostor; inkongruentni dijelovi i priroda prostora; paradoksi kretanja i mogućnost promjene; vrijeme i realizma/antirelaizam; A i B serija vremena; McTaggartov antirealistički argument; uzrokovanje i usmjerenost vremena.</p> <p>7. Univerzalije i partikularije – realizam i nominalizam u pogledu univerzalija i partikularija; teorija tropa; apstraktno i konkretno; matematičke istine i matematički objekti; ontološki status skupova.</p> <p>8. Konkretna partikularije - teorije snopa i supstrata; status supstancije; identitet nerazlučivih; Aristotel i supstancija.</p> <p>9. Propozicije – tradicionalne teorije propozicija; nominalizam propozicija; činjenice, stanja stvari i događaji.</p> <p>10. Izazov antirealizma – realizam ili antirelaizam?; Dummetov antirealizam; Putnamov antirealizam</p> <p>Tijekom nastavnog procesa obrađivati će se diskusija o problemu osobnog identiteta te će se kroz tu prizmu obrađivati problemi identiteta i promjene s posebnim naglaskom na problematiku identiteta kroz vrijeme i promjene kompozicije; kvalitativne promjene i doktrine vremenskih dijelova; promjene i prostorno-vremenske podudarnosti te prirode djelatnika. Razmotrit će se kako se navedena diskusija reflektira na probleme nužnosti i identiteta te teorije vezanih uz određivanje konkretnih partikularija.</p>	

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Studenti će nakon odslušanog kolegija moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naveći osnovne pozicije u raspravi, jezgrovito, jasno i pregledno opisati načine na koje te pozicije nastoje riješiti problem. • Izdvojiti i prikazati osnovne pojmove u raspravi te interpretirati odgovarajuće primjere korištenja tih pojmova. • Identificirati, opisati i procijeniti postojeće relacije između osnovnih pojmova korištenih u raspravi. • Identificirati, opisati i razjasniti unutarnju strukturu argumenata korištenih u raspravi. • Procijeniti metafizička rješenja koja se nude u raspravi. 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x			x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1		
Kontinuirana provjera	2	100	
UKUPNO	3	100	
<p>Način bodovanja svake pojedinačne aktivnosti koja se ocjenjuje:</p> <p>Kontinuirana provjera znanja: ocjenjuje se priprema studenta za predavanja (čitanje predviđene obavezne literature). Provjera se vrši pomoću kratkih testova koji se ispunjavaju na početku predavanja.</p> <p>Izlaganje i aktivno sudjelovanje na nastavi: Student mora pripremiti i prezentirati dodijeljeno izlaganje. Izlaganje mora biti izrađeno u powerpointu. Izostanak sa vlastite prezentacije ili neprimjereno izrađena prezentacija tretirati će se kao neizvršavanje obaveza te će student biti prisiljen nanovo slušati kolegiji. Od studenta se zahtijeva da aktivno sudjeluje u nastavi. Student može, uz prethodni dogovor s nositeljem kolegija, umjesto izlaganja izraditi esej.</p> <p>Završni ispit: Nema ga.</p> <p>Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:</p>			
OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI		
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova		
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova		
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova		
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova		
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova		
IV. LITERATURA			
OBVEZNA LITERATURA			
<p>Martin, R. & Barresi, J.: <i>Personal Identity</i>. Blackwell Publishing. 2003. Lowe, E. J.: <i>A Survey of Metaphysics</i>. Oxford University Press. 2002. Carrol, J. W. & Markosian, N.: <i>An Introduction to Metaphysics</i>. Cambridge University Press. 2010.</p>			
IZBORNA LITERATURA			
<p>Loux, M. J.: <i>Metafizika – Suvremen uvod</i>. Sveučilište u Zagrebu – Hrvatski studij. 2010. Loux, M. J.: <i>Metaphysics: Contemporary Readings</i>. Routledge. 2001. Loux, M. J., Zimmerman, D. W.: <i>The Oxford Handbook of Metaphysics</i>, Oxford University Press. 2003</p>			
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU			
POHAĐANJE NASTAVE			
<p>Studenti mogu izostati s 25% predavanja. Neredovito pohađanje nastave tretirati će se kao neizvršavanje obaveza te će student biti prisiljen nanovo upisati kolegiji.</p>			
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA			
Elektronička pošta, konzultacije, oglasna ploča			

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
Elektronička pošta, konzultacije	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Vidi pod sustav ocjenjivanja	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	-
Proljećni izvanredni	-
Ljetni	15.6. u 10 sati 29.6. u 10 sati
Jesenski izvanredni	31.8. u 10 sati 7.9. u 10 sati
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEMA
2.3.2020.	Uvodno predavanje, podjela seminara
9.3.2020.	Bernard Williams: „The Self and the Future“
16.3.2020.	Robert Nozick: „Personal Identity through Time“
23.3.2020.	Derek Parfit: „Why Our Identity is Not What Matters“
30.3.2020.	David Lewis: „Survival and Identity“
6.4.2020.	Christine M. Korsgaard: „Personal Identity and the Unity of Agency: A Kantian Response to Parfit“
20.4.2020.	Peter Unger: „Fission and the Focus of One's Life“
27.4.2020.	Ernest Sosa: „Surviving Matters“
4.5.2020.	Raymond Martin: „Fission Rejuvenation“
11.5.2020.	Marya Schechtman: „Emphatic Access: The Missing Ingredient in Personal Identity“
18.5.2020.	Mark Johnston: „Human Concerns without Superlative Selves“
25.5.2020.	Derek Parfit: „The Unimportance of Identity“
1.6.2020.	Eric T. Olson: „An Argument for Animalism“
8.6.2020.	Galen Strawson: „The Self“

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Navesti osnovne pozicije u raspravi, jezgrovito, jasno i pregledno opisati načine na koje te pozicije nastoje riješiti problem.	Materijalna konstitucija jastva, mozak kao sjelo jastva, teorija vremenskih dijelova, teorija svežnja, duša kao sjelo jastva, teorija narativnog jastva, animalizam, nihilizam.	Predavanje Rad na tekstu Individualni rad Diskusija Analiza primjera	Kontinuirane provjere znanja Vrednovanje aktivnog sudjelovanja na seminarima
Izdvojiti i prikazati osnovne pojmove u raspravi te interpretirati odgovarajuće primjere korištenja tih	Jastvo, perzistencija, evidencija, sinhronički identitet, preživljavanje.		

pojmovna.			
Identificirati, opisati i procijeniti postojeće relacije između osnovnih pojmova korištenih u raspravi.	Psihološki kontinuitet, materijalni kontinuitet, duša kao nositelj kontinuiteta, biološki kontinuitet, esencijalizam, trodimezionalizam, četverodimezionalizam.		
Identificirati, opisati i razjasniti unutarnju strukturu argumenata korištenih u raspravi.	Problem fisije, problem fuzije, argumenti zamjene tijela, problem preživljavanja, važnost osobnog identiteta, višestruka priroda pitanja osobnog identiteta, argument višestrukih mislioca, nihilistički argumenti.		
Procijeniti metafizička rješenja koja se nude u raspravi.	Teorije prostorno vremenskog kontinuiteta, esencijalistički pristupi, četvero-dimenzionalističko rješenje, teorije duše, psihološke koncepcije jastva, biološki pristupi, nihilizam.		

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Teorije distributivne pravednosti		
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Filozofija</i> (dvopredmetni)		
Semestar	II., IV, VI		
Akadska godina	2019./2020.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Utorkom od 10,15 do 12h, soba 450.		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Predmet se održava na engleskom jeziku		
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Neven Petrović		
	Kabinet	F-425	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Ponedjeljkom od 16 do 17,30h; utorkom od 12 do 13,30h		
	Telefon	051 265 647	
	e-mail	npetrovic@ffri.hr	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Kolegij započinje izlaganjem o kratkoj povijesti problema pravedne distribucije dobara, te spominjanjem nekih klasičnih pokušaja njegovog rješenja, kao i njihovih poteškoća. Nakon toga usredotočuje se na marksistički stav o toj materiji ne bi li se uklonila rasprostranjena predrasuda da se ta teorija zalagala za društvenu pravdu. Tek se potom prelazi na različite suvremene stavove o pravednoj distribuciji. Od njih prvi na red dolazi utilitarizam, pa odmah srodan pristup ekonomista koji ukazuju na posljedice raznih pokušaja da se provede redistribucija dobara. Centralni dio kolegija posvećen je najznačajnijoj suvremenoj teoriji o tom problemu, tj. egalitarističkom liberalizmu Johna Rawlsa i nekim kritikama njegovog pristupa. Nešto manje prostora posvećuje se glavnom konkurentskom gledištu, libertarijanizmu Roberta Nozicka i nekim kritikama te teorije. Na koncu se spominje i pluralistička teorija distribucije Michaela Walzera.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Nakon odslušanog i položenog kolegija studenti će biti moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sumirati ključne preokupacije suvremene političke filozofije; - definirati problem distributivne pravednosti; - razlikovati i interpretirati osnovna gledišta o tom problemu; - identificirati glavne smjerove kritike tih gledišta; - kritički interpretirati i procijeniti spomenuta temeljna gledišta; - argumentirano prosuđivati o filozofsko-političkim problemima općenito. 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1	0	
Aktivnost u nastavi	1	50	
Kontinuirana provjera znanja 1			
Kontinuirana provjera znanja 2			
ZAVRŠNI ISPIT	1	50	
UKUPNO	3	100	
Opće napomene:			
<u>Varijanta 1 bez završnog ispita</u>			
Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i			

vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

- 1) Plant, R. *Suvremena politička misao*, Jesenski i Turk, Zagreb, 2002, str. 1-25, 192-204 i 214-20 (45)
- 2) Marx, K./Engels, F. *Manifest komunističke partije*, Naprijed, Zagreb, 1973, str. 23-58 (36)
- 3) Friedman, M. *Kapitalizam i sloboda*, Globus – Školska knjiga, Zagreb, 1992, str. 167-95 (29)
- 4) Rawls, J. *Teorija pravde*, CID, Podgorica, 1998, str. 21-37, 70-4, 90-3, 99-105, 126-8, 134-41, 146-9, 169-71, 209-14 i 253-60 (67)
- 5) Dworkin, R. «Liberalizam», *Dometi*, 11, 1988, str. 669-85 (17)
- 6) Sesardić, N. «Biološka nejednakost naspram socijalnoj nejednakosti», u Sesardić, N. *Iz analitičke perspektive*, Sociološko društvo Hrvatske, Zagreb, 1991, str. 147-66 (20)
- 7) Nozick, R. *Anarhija, država i utopija*, Jesenski i Turk, Zagreb, 2003, str. 201-42 (42)
- 8) Walzer, M. *Područja pravde*, Filip Višnjić, Beograd, 2000, str. 25-59 (35)
- 9) Petrović, N. „Distributivna pravednost, komparativna pravednost i statistika“, u Boršić, L./ Jolić, T./ Šegedin, P. (ur.) *Filozofija politike: nasljeđe i perspektive*, Institut za filozofiju, Zagreb, 2016, str. 109-128 (20)

Ukupno 311 str.

IZBORNA LITERATURA

a) za uvodni dio:

- Fleischaker, S. *A Short History of Distributive Justice*, Harvard University Press, 2004.
- Pettit, P. "Analytical Philosophy", u Goodin, R.E. & Pettit, P. (ured.) *Companion to Contemporary Political Philosophy*, Blackwell, 1993, str. 7-22 (16)
- Swift, A. *Politička filozofija: vodič za studente i političare*, Clio, Beograd, 2008, str. 19-156 (138)
- Duncan, C. "Desert and Market Outcomes", u Duncan, C./ Machan, T.R. *Libertarianism For and Against*, Rowman & Littlefield, Lanham, 2005, str. 104-113.

b) za Marxa:

- Cohen, G.A. *If You're an Egalitarian, How Come You're So Rich?*, Harvard University Press, Cambridge, MA, 2000, poglavlje 6, str. 101-15 (15)
- Wood, A. «Marx Against Morality», u Singer, P. (ur.) *A Companion to Ethics*, Blackwell, Oxford, 1991, str. 511-24 (14)
- Rawls, J. *Lectures on the History of Political Philosophy*, Belknap Press, Cambridge MA, 2007, str. 319-372 (54)
- Waldron, J. «When Justice Replaces Affection: The Need for Rights», u Waldron, J. *Liberal Rights*, Cambridge University Press, 1993, str. 370-391 (22)

c) za konzekvcijalizam:

- Plant, R. *Suvremena politička misao*, Jesenski i Turk, Zagreb, 2002, str. 192-204 i 214-20 (19)
- Frankfurt, H.G. "Equality as a Moral Ideal", u Frankfurt, H. *The Importance of What We Care About*, Cambridge University Press, 1988, str. 137-46 (10)
- Gordon, S. *The History and Philosophy of Social Science*, Routledge, London, 1991, str. 546-588 (43)
- Schmidtz, D. & Goodin, R.E. *Social Welfare and Individual Responsibility*, Cambridge University

<p>Press, 1998, str. 3-96 (94)</p> <p>Dworkin, R. "Why Liberals Should Care About Equality?" u Dworkin, R. <i>A Matter of Principle</i>, Harvard University Press, 1985, str. 208-13 (5)</p> <p>Rothbard, M. «Utilitarian Free-Market Economics» u Rothbard, M. <i>The Ethics of Liberty</i>, New York University Press, New York, 2002, str. 201-14 (14)</p> <p>d) za Rawlsa i egalitaristički liberalizam:</p> <p>Kukathas, C. & Pettit, P. <i>Rawls</i>, Polity Press, Cambridge, 1990, (poglavlja 2-3), str. 17-59 (43)</p> <p>Freeman, S. «Introduction: John Rawls - an Overview», u Freeman, S. (ur.) <i>The Cambridge Companion to Rawls</i>, Cambridge University Press, Cambridge, 2003, str. 1-61 (61)</p> <p>Rawls, J. «Distributive Justice», u Rawls, J. <i>Collected Papers</i>, Harvard University Press, Cambridge, MA, 1999, str. 130-53 (24)</p> <p>Dworkin, R. "Why Liberals Should Care About Equality?" u Dworkin, R. <i>A Matter of Principle</i>, Harvard University Press, 1985, str. 205-13 (9)</p> <p>Dworkin, R. <i>Sovereign Virtue</i>, Harvard University Press, Cambridge, MA, 2000, str. 307-50 (44)</p> <p>Kekes, J. "A Question for Egalitarians", <i>Ethics</i>, Vol. 107, No. 4, 1997, str. 658-69 (12)</p> <p>Kekes, J. <i>Against Liberalism</i>, Cornell University Press, Ithaca, 1997, str. 88-158 (71)</p> <p>Harris, J. "The Survival Lottery", u Singer, P. (ur.) <i>Applied Ethics</i>, Oxford University Press, Oxford, 1986, str. 87-95 (9) ili u Glover, J. (ur.) <i>Utilitarianism and Its Critics</i>, Macmillan, New York, 1990, str. 123-130 (8)</p> <p>Plant, R. «Liberalizam: prava i pravednost», u Plant, R. <i>Suvremena politička misao</i>, Jesenski i Turk, Zagreb, 2002, str. 93-173 (81)</p> <p>e) za Nozicka i libertarijanizam:</p> <p>Wolff, J. <i>Robert Nozick</i>, Stanford University Press, 1991, (poglavlje 4), str. 73-117 (45)</p> <p>Cohen, G.A. <i>Self-Ownership, Freedom, and Equality</i>, Cambridge University Press, 1995, str. 19-115 (96)</p> <p>Okin, S.M. <i>Justice, Gender, and Family</i>, Basic Books, New York, 1989, str. 74-88 (15)</p> <p>Steiner, H. "Slavery, Socialism, and Private Property", u Chapman, J.W./Pennock, J.R. (ur.) <i>Property</i>, New York University Press, 1980, str. 244-65 (22)</p> <p>Fried, B.H. "Left Libertarianism: A Review Essay", <i>Philosophy and Public Affairs</i>, Vol. 32, No. 1, 2004, str. 66-92 (27)</p> <p>f) za Walzera i pluralizam:</p> <p>Walzer, M. <i>Thinking Politically</i>, Yale University Press, 2007, str. 53-80 (28)</p> <p>Sandel, M.J. "What Money Can't Buy", u Peterson, G.B. (ur.) <i>The Tanner Lectures on Human Values</i>, The University of Utah Press, Salt Lake City, Vol. 21, 2001, str. 89-122 (34)</p> <p>Rustin, M. "Equality in Post-Modern Times", u Miller, D./Walzer, M. (ured.) <i>Pluralism, Justice, and Equality</i>, Oxford University Press, 1995, str. 17-44 (28)</p> <p>Miller, D. (1999) <i>Principles of Social Justice</i>, Harvard University Press, Cambridge, MA, str. 21-41 (21)</p> <p>Miller, D. (2002) "Two Ways to Think about Justice", <i>Politics, Philosophy, and Economics</i>, Vol. 1, No. 1, str. 5-28</p> <p>Young, I.M. <i>Pravednost i politika razlike</i>, Jesenski i Turk, Zagreb, 2005, str. 9-118 (110)</p>
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU
POHAĐANJE NASTAVE
<ul style="list-style-type: none"> • Studenti mogu maksimalno izostati tri puta sa satova predavanja i seminara, odnosno moraju prisustvovati na 80% sati. • Za više od tri izostanka studenti će dobiti dodatni seminar koji trebaju predati zajedno s obaveznim. • U slučaju opravdanoga duljeg izostanka student se o nastavi može informirati e-mailom na: npetrovic@ffri.hr • Kašnjenje se tolerira do 10 minuta. • Za nastave valja ugasiti mobitele i izbjegavati ulaske i izlaske. • Od studenata se očekuje odgovornost u izvršavanju obaveza.
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA
<p>Web stranice fakulteta</p> <p>Elektroničkom poštom</p> <p>Usmeno</p>
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA
<p>Nakon nastave i u vrijeme konzultacija</p> <p>Elektroničkom poštom</p>
NAČIN POLAGANJA ISPITA

Studenti prvo moraju pristupiti pismenom ispitu objektivnog tipa (test višestrukog izbora), a zatim i usmenom ispitu.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljećni izvanredni	
Ljetni	15.06. i 01.07. u 11h
Jesenski izvanredni	01.09. i 11.09. u 11h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
3.3.2019.	Povijest diskusije o pravednoj raspodjeli dobara
10.3.2019.	Problem distributivne pravednosti: klasična rješenja
17.3.2019.	Poteškoće s klasičnim rješenjem problema raspodjele
24.3.2019.	Marksistička teorija
31.3.2019.	Marksizam i pravednost
7.4.2019.	Utilitarističko rješenje moralno ispravne raspodjele
14.4.2019.	Druge vrste konzekvencijalizma i problem distribucije
21.4.2019.	Egalitaristički liberalizam Johna Rawlsa, 1. Dio
28.4.2019.	Egalitaristički liberalizam Johna Rawlsa, 2. Dio
5.5.2019.	Ljevičarska kritika Rawlsa
12.5.2019.	Libertarijanizam Roberta Nozicka
19.5.2019.	Neke kritike Nozickovog pristupa
26.5.2019.	Komunitarizam i pluralizam: Michael Walzer
2.6.2019.	Noviji pluralizam: David Miller
9.6.2019.	Završna diskusija i „pub-kviz“ na temelju obrađenog gradiva

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
sumirati ključne preokupacije suvremene političke filozofije	<ul style="list-style-type: none"> - kratka povijest političke filozofije - odnos marksizma i pravednosti 	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
definirati problem distributivne pravednosti	<ul style="list-style-type: none"> - Aristotelov tretman distributivne pravednosti i njegove poteškoće - statistički argumenti u prilog nejednakosti i njihova kritika - problem 'jednakosti u čemu?' 	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit

razlikovati i interpretirati osnovna gledišta o tom problemu	<ul style="list-style-type: none"> - Utilitarizam i ekonomski konzekvencijalizam - egalitaristički liberalizam - libertarijanizam - pluralizam 	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
identificirati glavne smjerove kritike tih gledišta	<ul style="list-style-type: none"> - Utilitarizam i ekonomski konzekvencijalizam, egalitaristički liberalizam, libertarijanizam i pluralizam te njihove poteškoće 	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
kritički interpretirati i procijeniti spomenuta temeljna gledišta	<ul style="list-style-type: none"> - razni smjerovi kritike svih obrađenih pozicija o problemu distributivne pravednosti 	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
argumentirano prosuđivati o filozofsko-političkim problemima općenito	<ul style="list-style-type: none"> - cjelokupno obrađeno gradivo 	<ul style="list-style-type: none"> - rasprava - rad na tekstovima - pisanje radova 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - pisani radovi

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Uvod u filozofiju uma
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Filozofija</i> (dvo predmetni)
Semestar	II., IV., VI.
Akadska godina	2019./2020.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Utorak 17.30-20.30 sati, uč. 450, prema terminima u izv. programu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Marko Jurjako
Kabinet	422
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Utorkom: 16-17.00; Četvrtkom: 16,00-17.00.
Telefon	051/265-650
e-mail	mjurjako@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>U sklopu kolegija bavimo se klasičnim pitanjem o odnosu uma/duha i tijela/fizičkog. Suvremena rasprava o odnosu uma i tijela započinje s Rene Descartesovim argumentima da su um i tijelo dvije odvojene i različite supstancije. U sklopu kolegija obradit ćemo i nastojati ocijeniti neke od poznatijih argumenata u korist takvog gledišta. Ovdje ćemo vidjeti kako se kartezijanski dualizam susreće s problemom uzrokovanja koje je dovelo do razvoja različitih fizikalističkih ili materijalističkih pogleda na prirodu uma. Nakon toga ćemo vidjeti smjer u kojem se razvijala filozofija uma u 20. stoljeću i najnovije doba. Obradit ćemo dominantne teorije i filozofska gledišta koja nastoje objasniti prirodu mentalnosti i njezin odnos prema fizičkom. Objasniti će se ideja filozofskog bihevizma te će se razlikovati od bihevizma u psihologiji. Ukazat ćemo na probleme s kojima se susreće filozofski bihevizam. Razlikovati ćemo dvije fizikalističke pozicije: teorija identiteta tipova i identitet primjeraka. Objasniti ćemo i procijeniti argument iz višestruke realizacije mentalnih svojstava koji se navodi kao jedan od osnovnih argumenata protiv teorije identiteta tipova, a u korist fizikalizma primjeraka. Objasniti ćemo da je trenutno dominantno fizikalističko gledište funkcionalizam u pogledu mentalnih stanja. Razlikovat ćemo više vrsta funkcionalizama. Razmotrit ćemo argumente protiv funkcionalizma kao sveobuhvatne fizikalističke teorije uma. U tom pogledu, bavit ćemo se argumentima koje se temelje na mogućnosti postojanja obrnute kvalije, odsutne kvalije, postojanja zombija, eksplanatornog jaza, argumenta iz neznanja, itd. Također ćemo se baviti problemom svijest i odnosa s prirodnim svijetom. Problemi s funkcionalizmom/fizikalizmom ukazuju na to da postoji određeni aspekti subjektivnog iskustva za koje nije jasno kako se mogu uklopiti u fizički svijet. Ovdje se najčešće govori o kvaliji kao kvalitativnom aspektu iskustva za koji mnogi autori smatraju da nije fizički. U tom pogledu razmotrit ćemo gledišta koja nastoje objasniti prirodu kvalija te ona prema kojima kvalije kao takve možda i ne postoje.</p>	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
<p>Studenti će biti sposobni:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Opisati razvoj debate o odnosu uma i tijela od Rene Descartesa do suvremenog funkcionalizma 2. Objasniti pojam kvalije 3. Objasniti argument iz uzročnosti protiv dualizma supstancija 4. Razlikovati filozofski od psihološkog bihevizma 5. Razlikovati funkcionalizam i teoriju identiteta tipova 6. Objasniti argument iz višestruke realizacije 	

7. Navesti i procijeniti glavne argumente protiv funkcionalizma (obrnuta kvalija, zombi argument, argument iz znanja, eksplanatorni jaz, itd.)
8. Objasniti što je teški problem svjesnosti

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		X	

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	
Aktivnost na satu		10
Kontinuirana provjera znanja 1	0,5	25
Kontinuirana provjera znanja 2	0,5	25
ZAVRŠNI ISPIT/ SEMINARSKI RAD (esej)	1	40
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Block, N. 1978. "Troubles with Functionalism." Reprinted in (excerpt) in W. Lycan, ed. *Mind and Cognition*. Oxford: Blackwell, 1990, str. 444-468.
2. Dennett, D. 1988. "Quining Qualia." In A. Marcel and E. Bisiach, eds. *Consciousness in Contemporary Science*. Oxford: Oxford University Press, 43-77. Reprinted in N. Block, O. Flanagan and G. Güzeldere, eds. *The Nature of Consciousness*. Cambridge (Mass.): MIT Press, 1997, 619-642.
3. Crane, T. 2001. *The Elements of Mind: An Introduction to the Philosophy of Mind*. Oxford: Oxford University Press. (str. 34-58).
4. Descartes, R. 1996. *Meditations on First Philosophy. With Selections from the Objections and Replies*. Cambridge: Cambridge University Press. Translated and edited by John Cottingham. (*Meditations* (II, VI), and excerpt from Fourth Objections and Fourth Replies).
5. Kim, J. 1996. *Philosophy of Mind*. Boulder, Co.: Westview Press. (Samo poglavlja 3, 4, 9).
6. Maslin, K. T. 2001. *An Introduction to the Philosophy of Mind*. Cambridge: Polity. (Parts of chapters 2, 4).
7. Nagel, T. 1974. "What is it Like to be a Bat?" *Philosophical Review* 83: 435-450. Reprinted in D. Chalmers, ed. *Philosophy of Mind: Classical and Contemporary Readings*. Oxford: Oxford University Press, 219-225.

8.	Ryle, G. 1949. <i>The Concept of Mind</i> . London: Hutchinson. Pretiskano sa uvodom od D. Dennett, Penguin, London, 2000. (Samo poglavlje 1)
9.	Smart, J. J. C. 1959. "Sensations and Brain Processes.": Pretiskano u (revidirana verzija) C. V., Borst ed. <i>The Mind/Brain Identity Theory</i> . London: Macmillan, 1970, str. 52-66. Postoji prijevod
IZBORNA LITERATURA	
1.	Berčić, B. (2012). <i>Filozofija. Svezak 2, poglavlje Um</i> . Zagreb: Ibis Grafika.
2.	Braddon-Mitchell, D. and F. Jackson. 1996. <i>Philosophy of Mind and Cognition</i> . Oxford: Blackwell.
3.	Churchland, P. 1981. "Eliminative Materialism and Propositional Attitudes." <i>Journal of Philosophy</i> 78: str. 67-90. Postoji prijevod
4.	Churchland, P. 1984. <i>Matter and Consciousness</i> . Cambridge, Mass.: A Bradford Book, The MIT Press.
5.	Churchland, P. 1989. "Knowing qualia: A reply to Jackson." U Y. Nagasawa, P. Ludlow i D. Stoljar (ur.), <i>A Neurocomputational Perspective</i> . MIT Press. str. 163--178 (1989)
6.	Crane, T. 2001. <i>The Elements of Mind: An Introduction to the Philosophy of Mind</i> . Oxford: Oxford University Press.
7.	Goff, P. 2019. <i>Galileo's Error: Foundations for a New Science of Consciousness</i> . New York: Pantheon Books.
8.	Goff, P, Seager, W. i Allen-Hermanson, S. 2017. Panpsychism. The Stanford Encyclopedia of Philosophy (Winter 2017 Edition), Edward N. Zalta (ed.), URL = https://plato.stanford.edu/archives/win2017/entries/panpsychism/
9.	Kim, J. 1996. <i>Philosophy of Mind</i> . Boulder, Co.: Westview Press.
10.	Pećnjak, D. i Janović, T. 2016. <i>Prema dualizmu: ogledi iz filozofije uma</i> . Zagreb: Ibis Grafika.
11.	Ravenscroft, I. 2005. <i>Philosophy of Mind: A Beginner's Guide</i> . Oxford and New York: Oxford University Press
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU	
POHAĐANJE NASTAVE	
obvezno	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
Email, konzultacije, nastava	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
Email, konzultacije	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Dva pismena kolokvija, umjesto završnog ispita je seminarski rad ili u slučaju potrebe usmeno odgovaranje	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	
Proljećni izvanredni	
Ljetni	17.06.2020. 08.07.2020.
Jesenski izvanredni	04.09.2020. 08.09.2020.
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME (Blokovi od 4 nastavna sata)
03.03.	Uvodno predavanje – pregled sadržaja kolegija od Descartesa do suvremenog problema svijesti
10.03.	Dualizmi - Descartes 1996. <i>Meditations (II, VI)</i> , Maslin 2001. Poglavlje 2. Dualizmi i mentalna uzročnost - Crane 2001, str. 34-58.

17.03.	Filozofski biheviorizam 1 - Ryle 1949. poglavlje 1. Filozofski biheviorizam 2 - Maslin 2001. poglavlje 4.
24.03.	Teorija identiteta tipova 1 - Smart 1959. Teorija identiteta tipova 2 - Kim 1996, poglavlje 3.
31.03.	Funkcionalizam 1 - Kim 1996, poglavlje 4. Kontinuirana provjera znanja
07.04.	Funkcionalizam 2 - Block 1978. Problemi s funkcionalizmom
14.04.	Svijest i prirodni svijet 1 - Nagel 1974. Panpsihizam
21.04.	Svijest i prirodni svijet 2 - Dennett 1998.
28.04.	Kontinuirana provjera znanja

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Opisati razvoj debate o odnosu uma i tijela od Rene Descartesa do suvremenog funkcionalizma	Opis Descartesovog dualizma i problema uzrokovanja. Razvoj fizikalističkih teorija. U 20. stoljeću filozofski biheviorizam i teorija identiteta tipova. Problemi s njima: eksplanatorna potreba za uvođenjem internalnih mentalnih stanja i argument iz višestruke realizacije. Dominacija funkcionalizma. Argumenti protiv funkcionalizma (argument iz znanja, odsutna i obrnuta kvaliteta, eksplanatorni jaz, itd.)	Nastavnik će kroz mentorski rad objasniti studentima kako da napišu seminarski rad te im pomoći da ga usavrše. Studenti: primjena znanja i vještina s kolegija Filozofsko istraživanje i pisanje. Studentima koji nisu odslušali FiP će pomoći nastavnik kroz mentorski rad.	Ocjena seminarskog rada
Definirati pojam kvalitete	Svijest i prirodni svijet	Predavanje; Rad na tekstu; Frontalni rad	Usmeno i pismeno odgovaranje
Objasniti argument iz uzročnosti protiv dualizma supstancija	Dualizam i mentalno uzrokovanje	Predavanje; Rad na tekstu; Diskusija; Frontalni rad	Usmeno i pismeno odgovaranje
Razlikovati filozofski od psihološkog biheviorizma	Filozofski biheviorizam	Predavanje; Rad na tekstu; Diskusija; Frontalni rad	Usmeno i pismeno odgovaranje
Razlikovati funkcionalizam i teoriju identiteta tipova	Identitet tipova i funkcionalizam	Predavanje; Rad na tekstu; Diskusija; Frontalni rad	Usmeno i pismeno odgovaranje

Objasniti argument iz višestruke realizacije	Protiv identiteta tipova i argument za funkcionalizam	Predavanje; Rad na tekstu; Diskusija; Frontalni rad	Usmeno i pismeno odgovaranje
Navesti i procijeniti barem dva argumenta protiv funkcionalizma (Protiv funkcionalizma obrnuta kvalija, zombi argument, argument iz znanja, eksplanatorni jaz, itd.)	Predavanje; Rad na tekstu; Diskusija; Frontalni rad	Usmeno i pismeno odgovaranje
Objasniti što je težak problem svjesnosti	Razmatranje gledišta koje ukazuju na probleme fizikalizma i funkcionalizma te ona prema kojima kvalije kao takve možda i ne postoje.	Predavanje; Rad na tekstu; Diskusija; Frontalni rad	Usmeno i pismeno odgovaranje